DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA: DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1. TELEFONSZAMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG), 7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ. KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE. EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

12 OLDAL

VII. ÉVFOLYAM, 96. SZÁM. 1930 ÁPRILIS 30. SZERDA.

12 FILLÉR

Páris után

Három havi küzdelem után létrejött a megegyezés Párisban a hágai megállapodások pontos szövegezéséről. A magyar delegáció a cseh támadások ellen szivósan — és mint a megegyezés bizonyitja, — eredményesen védekezett. Most már semmi sem áll utjában annak, hogy a magyar törvényhozás a hágai egyezményt párisi szövegében ratifikálja és ezzel uj korszak következik Magyarország pénzügyi és külpolitikai helyzetében. A párisi egyezmény pontosan megállapitja Magyarország jóvátételi kötelezettségét. Most már meg van a bizonyosság arra, hogy Magyarország 1944-ig jóvátétel fejében évi 10 millió aranykoronát, azontul pedig 1966-ig a békeszerződésből folyó nem jóvátételi kötelezettségek végleges törlesztése fejében évi 13.5 millió aranykoronát fizet. A jóvátétel bizonytalansága ezzel elosziott, a jóvátételi zálogjog megszünt, Magyarország visszanyerte pénzügyi önállóságát és ezzel megnyilt ujból az államkölcsön utja.

Semmi akadály nem forog többé arra nézve, hogy a magyar állam az ország sürgős beruházási szükségletét külföldi kölcsönnel fedezze. Sőt a nagyhatalmak Hágában tett igéretükhöz képest a magyar kormányt máris hathatósan támogatták az államkölcsön elnyerésében s ma már bizonyos, hogy a nagy államkölcsönt a külföldi pénzpiac előnyös és könnyü feltételek mellett rendelkezésünkre is bocsátja. Hamarosan megindulnak a közmunkák, a beruházások, amelyek sok tizezer munkáskéznek foglalkozást és kenyeret nyujtanak és az élénkülő gazdasági élet a mezőgazdaság, az ipar és a kereskedelem sulyos helyzetét lényegesen enyhiteni fogja. Ez a legfőbb eredménye a párisi megállapodásoknak.

Ami magát a megegyezést illeti, abban a magyar álláspont mindenképpen érvényesült. Most először is sikerült a döntőbiráskodás elvét csorbitatlanul megóvni, amennyiben az utódállamokban fekvő magyar vagyon a jövőben is biztositva marad elkobzás elől. Másodszor pedig az optánsoktól elvett földekért az utódállamok által fiztendő kártalanitás most már részletesen meg van állapitva és gondoskodás történt arról, hogy a békeszerződésben állampolgárainknak biztositott kártalanitási joga gyakorlatilag is valóra váljon. A párisi egyezmény szerint a csehszlovák állam kötelezte magát arra, hogy a földreformba eddig be nem vont több százezer holdnyi magyar földbirtokból a jövőben csak 50 ezer hold kerülhet kisajátitás alá, de ennek kártalanitása nem a többi optáns terhére fog történni, hanem külön tartalékalapból. Hogy ez lehetővé vált, az csakis az olasz s a francia kormány áldozatkészségének köszönhető, amennyiben a két hatalom vállalta magára, hogy a jövőben kisajáttitandó magyar földbirtokok kártalanitására körülbelül 13 millió aranykorona további összeget fizet be évi részletekben. Most már teljesen tisztázva van, hogy a magyar földbirtokosok az utódállamokban kisajátitott földjeikért mennyi kártalanitást és mily időn belül fognak kapni. Ebben tekintetben a párisi egyezmény nagy vivmánya az, hogy a döntőbiróságoknak valamennyi agrárpert legkésőbb 1932. év végéig kell befejezniök itéletileg.

Mindennemü magyar vagyon az utódállamokban a jövőre nézve is biztositva van elkobzás ellenében, mert ily kisajátitásokra nézve változatlannul fennmarad a vegyes döntőbiróságok hatásköre. Hogy pedig e döntőbiróságok itélkezése pártatlan legyen, az eddigi háromtagu biróságok két semleges állambeli döntőbiróval öt tagra egészittetnek ki és ezenfelül a vegyes döntőbiróság itélete ellen felebbezésnek van helye a hágai nemzetközi döntőbirósághoz.

A párisi egyezmény a magyar jogok és érdekek teljes védelmét hozza. Amit Hágában kiküzdöttünk, azt Párisban sikeresen meg tudtuk óvni.

—

Dr. Baltazár Dezső püspök nyilatkozata a lelkészválasztásról

Mivel tudomásomra jutott, hogy a debreceni lelkészválasztással kapcsolatban az én nevemre is hivatkozás történt, ugy, mintha én személy mellett állást foglaltam volna; kijelentem, hogy ilyen reám hivatkozás minden alapot nélkülöz, mert az elvi álláspontom most is az, ami a Kolozsváry Kiss László lelkész választásakor is volt, hogy t. i. mivel a gyülekezet tagjai között az az aggodalom megvan, hogy a meghivás utján való választás korlátozza a gyülekezet tagjainak választási szabadságát — ezt az aggodalmat nem osztván ugyan, de tisztelvén — a pályázat mellett foglaltam állást és ez az álláspontom most is. Sőt tovább menve, kijelenthetem azt is, hogy ebben velem lelkésztársaim is osztoznak.

Debrecen, 1930 április 29.

Dr. Baltazár Dezső.
püspök.

Uj korszak nyilt meg gazdasági fejlődésünkben

Bethlen miniszterelnök a párisi egyezmény hatásáról.

Budapest, április 29. Bethlen miniszterelnök kedden délben jelent meg a képviselőházban és nyilatkozott a párisi egyezményről.

— Én — mondotta a miniszterelnök — nagyjelentőségünek tartom a párisi, illetve a hágai megállapodásokat *mind közgazdasági, mind pénzügyi vonatkozásaiban. A megállapodásoktól mindenesetre helyzetünk fokozatos javulását várhatjuk.*

A hitelélet legégetőbb problémáiról s a magyar kölcsön plaszirozásáról is megkérdezte Temesváry előadó a miniszterelnököt, aki annak a reményének adott kifejezést, hogy a zálogleveles kölcsönök emittálása is megindulhat most már.

— Mindenesetre neheziti a helyzetet — mondotta a miniszterelnök — hogy most több állam fog kölcsönt felvenni. Nekünk különösen mezögazdasági szempontból olyan kölcsönre van szüségünk, amely agrárjellegünknek megfelelő feltételek mellett biztosithatja hosszabb időre gazdasági programmunkat.

Végül a munkanélküliségre vonatkozóan nyilatkozott a miniszterelnök. Kijelentette, hogy már a közeli napokban nagyszabásu vizi munkálatok indulnak meg, amelyek különösen a földmunkások körében mutatkozó munkahiányt fogják nagymértékben enyhiteni.

A miniszterelnök *általában bizakodó kijelentéseket tett a közeljövő pénzügyi helyzetének alakulására vonatkozóan* és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy *most pénzügyi szuverénitásunk viszanyerése s mozgási szabadságunk biztositása uj korszakot nyit meg gazdasági fejlődésünkben.*

—

A bejelentett „véres május"

A képviselőház ülése. — Megkezdték a költségvetés vitáját.

Budapest, április 29. A képviselőház kedden megkezdte a költségvetés tárgyalását. *Temesváry* Imre előadó kifejtette, hogy a tegnap aláirt párisi egyezménnyel Magyarország csorbitatlanul visszanyerte pénzügyi függetlenségét és ez a nagyjelentőségü tény pénzügyi és közgazdasági tekintetben is egy uj korszak megindulását jelenti számunkra. Reméli, hogy a közeljövő pénzügyi és hitelterén is kedvező változást fog hozni és lehetővé válik majd egy olyan hosszulejáratu kölcsön felvétele, amely maga után vonja közgazdasági helyzetünk tartós javulását.

Ezután részletesen ismerteti a költségvetés egyes tételeit és rámutat arra, hogy az idei költségvetésben a kiadás 30.5 millióval, a bevétel pedig 31.5 millióval csökkent. Jó azonban, hogy még ilyen körülmények közt is sikerült igen nagy összegeket beruházásokra forditani. A felveendő külföldi kölcsön is csak fontos célokra, hasznos beruházásokra lesz fordithato, ami szintén jelentős javulást és erősödést fog hozni. Rámutatott arra, hogy öt év alatt 10 százalékkal csökkennek a személyi kiadások.

Farkas István szólalt fel elsőnek a költségvetéshez. Kérdi, miért tiltják be a gyüléseket és miért terjesztik ki mindinkább a gyülekezési tilalmat május elseje körül? Megállapitja, hogy ehhez semmi köze sincs a bolsevizmusnak, ha pedig ez igy van, mindenki kérdezheti, hogy miért történnek ilyen intézkedések?

Bethlen István gróf miniszterelnök: *A bejelentett véres májusért.* (Zaj a szélsőbaloldalon.)

Malasits Géza: Honnan jelentették be? Ezt az önök rendőrspiclijei jelentették.

Bethlen István gróf miniszterelnök: *Moszkvából jelentették be, ezt maguk jobban tudhatják, mint én.*

Farkas István: Azzal csak kitermelik a bolsevizmust, ha mindenkit bolsevistának neveznek, aki megakarja ünnepelni május elsejét.

Bethlen István gróf miniszterelnök: De könnyen bolsevistává lehet.

Farkas István beszéde végén határozati javaslatokat nyujt be, amelyben törvényjavaslatot kér a munkanélküliség esetére szóló biztositásról, a titkos választójogról, a lajstromos választás módositásáról, uj földreformot sürget, továbbá utasitást kér a belügyminiszter számára, hogy a május 1-i gyülés-tilalomról szóló rendeletét helyez-

ze hatályon kivül.

A következő felszólaló *Neubauer* Ferenc erélyesen visszautasitja Farkas István megállapitásait. A parlamentarizmus — mondotta — az utóbbi években emelkedett és ugy látszik, ez a tény háborítja fel a szociáldemokrata képviselőket.

A szociáldemokraták nagy zajjal fogadják Neubauer Ferenc megállapitásait, mire az elnök Farkas István felé fordulva, jelenti ki:

— A képviselő ur igen erős támadást intézett a kormánypárt ellen, méltányos tehát, hogy a választ is meghallgassa!..

Neubauer Ferenc megállapitja, hogy a nehézségek nagy részén már tul vagyunk. Kereskedelmi mérlegünk javulása bámulatba ejti az egész világot.

Reischl Richárd uj összeférhetetlenségi inditványt sürget.

Grieger Miklós a pazarlás ellen kelt ki és a legszigorubb takarékoságot követel.

Szünet után *Horváth* Mihály szólalt fel a javaslat ellen. Báró *Kray* István sürgette az Ausztriával való gazdasági együttmüködést. A magyar családi élet válságáról szólva *sürgette, hogy az igazságügyminiszter törvényes intézkedéssel nehezitse meg a válásokat. Tóth* Pál *az orvosok nehéz helyzetéről beszélt* és ismertette a földmunkások nyomorát. *Dencz* Ákos határozati javaslatot terjesztett be az áru- és értéktőzsde szabályozására.

Ezután az elnök napirendi inditványt tett és a legközelebbi ülést holnap tartják, *mely napra 9 interpelláció van bejegyezve.* Az ülés hat órakor ért véget.

—

Gyermekkocsi javítás gumizás **Hatvan u. 36.**

Az egyetemi templom épitési ügye a Presbyterium előtt

A várostól 200.000, az államtól 300.000 pengő segélyt kér a ref. egyház.

A református egyház presbyteriuma tegnapi ülésén foglalkozott dr Juhász Nagy Sándor előterjesztésében az egyetemi templom felépitésének kérdésével.

Csánky Benjámin rector megküldötte az egyházhoz az egyetem tanácsának mult évi egyik határozatát, melyben a tanács elhatározta, hogy megkeresi a prebyteriumot az egyetemi templom felépitése érdekében. A határozat kifejti, hogy az egyetem teljes felépülése rövidesen bekövetkezik, de az egyetemi templom nélkül csonka maradna. Hivatkozik a határozat az egyházkerületi közgyülés 1913. évi határhzatára, melyben a kerület a kultuszminiszteriummal lefolytatott előzetes tárgyalások alapján megkereste az egyház presbyteriumát az egyetemi templom felépitése iránt.

A templom 1000—1500 ember befogadására kell, hogy alkalmas legyen, hogy ott az egyetemi évnyitó és záró ünnepélyeket megtarthassák. A tanács kéri, hogy a presbyterium mondja ki a templom épitését és a költségek előteremtése végett az egyház, a város és a társadalom fogjon össze. Kivánatosnak tartja a templomépitési bizottság azonnali megalakitását.

Az előkészitő bizottság javasolja a következőket: A presbyterium őszinte örömmel és elismeréssel fogadja az egyetemi tanácsnak és rectornak nagy jelentőségü kezdeményezését és kimondja, hogy az egyetemi templomot, mihelyt a szükséges anyagi erők rendelkezésre állanak, Isten dicsőségére kész felépitettetni. A presbyterium megállapitja, hogy a költség jelentékeny összeg, melyet az egyház egymaga nemcsak a mai pénzügyi nehézségek, hanem az egyháznak már régen vállalt sok irányu egyéb kötelezettségei miatt sem képes előteremteni. Különben is a templom felépitése egyaránt kötelessége az egyháznak, a városnak és az államnak, sőt a társadalom áldozatkészségét is méltán lehet e nagyszerü cél megvalósitása érdekében igénybe venni. Az egyház segélyt kér Debrecen városától és a kultuszminiszter utján az államtól. *A várostól 200.000, az államtól 300.000 pengő segélyt kér és ez összegek kegyes megajánlása és folyósitása iránt a városhoz és az államhoz kérelmet intéz.*

A presbyterium a javaslatot egyhangulag elfogadta.

—

Javaslat, mely az egész város fejlődését megakasztja

Vasárnapi számunkban foglalkoztunk a városi jog- és pénzügyi bizottságának azon különös javaslatával, hogy a folyamatban levő telekeldarabolási ügyekben a város csak ugy adjon engedélyt, ha az eldarabolás engedélyezését kérő tulajdonosok a telek frontszélességére és a telek területére eső uccaburkolási és járdakészitési költséget abban az összegben, amint az a müszaki ügyosztály részéről esetről-esetre kiszámittatik, a város házipénztárába előre befizetik. Az igy befizetett összegeket a város aztán olyan uccák burkolására használja fel, amelyeknek ezirányu igényét az érdekeltek meghallgatása után a város a legsürgősebbnek tartja.

A javaslat ebben a formájában azt jelentené, hogy a folyamatban levő és jövőben folyamatba teendő telekeldarabolási kérelmeknél *a tulajdonosok az engedély megadása fejében a város javára egy olyan eddig nem ismert közteherrel sujtatnának, amely közteher, amint az az egyes esetekben már a feleknek tudomására hozatott, az eldarabolandó telek értékével csaknem egyenlő összegü.* A tervezetben nincs arról szó, hogy az a tulajdons, aki ilyen módon ezt a sulyos terhet ilyen módon kifizeti, akkor, amikor majd az uccájának a burkolására sor kerül, vajjon a burkolási szabályrendeletben megállapitott ujabb közterhek alul a régebbi fizetése folytán szabadulni fog-e, vagy pedig majd ujra fizetnie kell. Akár igen, akár nem, mindenképpen méltánytalan elbánásban részesül, mert vagy kétszeresen fizet, vagy a tényleges burkolást megelőzően fizet. A burkolás azonnali előnyeit azonban egyik esetben sem élvezi.

Rámutattunk már arra, hogy egy ilyen intézkedés — amelynek egyedüli célja a városnak egy ujabb bevételi forrást megnyitni — *az egészséges városfejlődést hosszu időre megakasztja.* Az a kertségi kisbirtokos, aki szorult anyagi helyzetén azzal szeretne magán segiteni, hogy kisebb szőlőjét, vagy puszta telkét két-három felé vágja és egy részét eladja, nem fog vevőt kapni telkére, ha a vevőnek a forgalmi áron felül még ezt az ujabb, összegben majd nem ugyanannyi közterhet is kell fizetnie. *Ma, amikor a kertségi övezetekben a kis családi házak létesitését s igy munkaalkalmak teremtését, a lakásviszonyok egészségesebbé tételét kellene a város vezetőségének minden eszközzel keresnie, egy ilyen tisztán fiskális szempontoktól vezetett javaslat erre semmi esetre sem lehet alkalmas.*

A háboru előtt lefolytatott nagyméretü parcellázások a város elhelyezkedésének a képét már ugyis annyira megváltoztatták, hogy azt ilyen máshova ütő javaslatok kiforszirozásával visszafejleszteni ugy sem lehet. Ez a javaslat, ha törvényerőt kap, csak arra lesz jó, hogy egypár kisebb embert, aki annak idején nem sietett a telkének az eldarabolását keresztül vinni, most érzékenyen megkárositson.

Ennek a javaslatnak van még a köz szempontjából egy igen hátrányos oldala. Az eldarabolási engedélyek kiadása a város részéről jó idő óta — talán tekintettel a beterjesztett javaslatra — szünetel. A ma még érvényben levő városi statutum alapján kialakult gyakorlat szerint, ha az eldarabolást kérő fél a szabályrendeletben megszabott kellékeket igazolta, az eldarabolási engedélyt minden külön dijfizetés ellenében megkapta. Ez annyira köztudomásu dolog volt, hogy ennek tudatában a felek az eldarabolandó területekre nyugodtan eladási, épitkezési szerződéseket kötöttek, mert az engedélyt legfeljebb 90 nap alatt bizonyosan megkapták. A jó idő óta el nem intézett kérelmek mögött is nagyon sok ilyen már előre megkötött ügylet szerepel. *Micsoda előre nem látott gazdasági zürzavar fog ezekből kifeflődni, ha a tervbe vett javaslat a gyanutalan és jóhiszemü szerződő feleket egyszerre hátulról sujtja le.* Mennyi tervbe vett épitkezés, mennyi munkaalkalom marad el csak azért, hogy az uccaburkolásokkal kétségtelenül igen kimerülti városi pénztár egy pár ezer keservesen lefizetendő pengőhöz jusson. Vasárnapi számunkban már kifejeztük azt a reményünket, hogy e javaslatokat a közgyülés el fogja utasitani. Ezt annyival inkább remélhetjük, mert a mai meglevő szabályrendeletek alapján is meg van a lehetőség a városnak adva arra nézve, hogy a nyilvánvalóan egészségtelen és a közre nézve káros parcellázásokat az engedélyt esetről esetre megtagadhassa.

Elköltözés

miatt gyönyörü uj háló, ebédlő uriszoba lakberendezés, perzsák, képek stb. jutányos áron eladó.

Piac ucca 10. szám

Füszer- és csemegekereskedők!

Az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ helyi lerakata Burgondia-utca 10. elsőrendü **pasztörözött teavajat** és kiváló minőségü sajtjait nagybani áron szállitia.

Önálló inditványok és interpellációk a városi közgyülés előtt

Debrecen város törvényhatósági bizottsága csütörtökön, május elsején délután rendkivüli közgyülést tart, amelyre számos önálló inditványt és interpellációt jegyeztek be és nyujtották át dr. Hadházy Zsigmond főispánnak.

Önálló inditványt terjesztettek be a szociálisták a városi nyomda, a hadirokkantak segélyezése, a kertészetnél alkalmazott munkások bérleszállitása, a müszaki ügyosztálynál alkalmazott kézi munkások bérleszállitása és a tanonciskolai mulasztások szigoru büntetése ügyében.

Az önálló inditványok természetesen nem kerülhetnek tárgyalás alá, mert az uj közigazgatási törvény szerint önálló indiványok csak rendes közgyülés tárgysorozatába illeszthetők be.

Dr. **Markovits** Elemér a következő interpellációt jegyezte be:

Hajlandó-e a polgármester ur a legközelebbi, akár rendkivüli, akár rendes közgyülésen, biztos tájékozás szerezhetése céljából jelentést tenni arról, hogy a város tisztviselői közül kik azok, akik városi vagy más vállalatoknál, intézeteknél, részvény társaságoknál, üzemi vagy a város által alakitott valamely más bizottságnál olyan tisztet töltenek be, a mellyel kapcsolatban elnöki, igazgatósági, ügyvezető bizottsági s általában akármilyen cimen fizetést, jutalékot, jelenléti dijat, vagy bármely más elnevezés alatt pénzbeli szolgáltatást kapnak?

I. Hajlandó-e a polgármester ur a törvényhatósági bizottsági közgyülés elé részletes kimutatást terjeszteni arról, hogy a fenti cimeken melyik tisztviselő és pedig mindegyik alakulattól külön, mily összegeket kapott, vagy kap, 1928 és 1929 évre.

II. Hajlandó-e a polgármester ur a legközelebbi rendes, vagy rendkivüli közgyülésen jelentést tenni arról, hogy a városi tisztviselőkön kivül kik azok a törvényhatósági bizottsági tagok, akik a város vállalatainál, üzemi vagy más bizottságánál, vagy a várossal érdekközösségben álló részvénytársaságoknál, vállalatoknál, vagy intézménynél bármilyen cimen pénzbeli szolgáltatást kapnak és ha igen, hajlandó-e a polgármester ur a közgyülést tájékoztatni az egyesek által ilyen cimeken az 1928—29 évekről külön-külön kapott összegekről?

III. Hajlandó-e a polgármester ur a közigazgatás rendelkezéséről szóló 1929. évi XXX. t.-c. 8. § 2. bekezdésében foglalt rendelkezés értelmében a törvényhatósági bizottsági tagokra vonatkozó kizárási okokat tartalmazó szabályrendelete a legsürgősebben előkészitettni és azt esetleg külön erre a célra összehivandó rendkivüli közgyülés elé terjeszteni.

Juhász Nagy Sándor a D. F. U. hirközlő táblái ügyében interpellálja a polgármestert.

X Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József" keserüvíz fájdalommentes székürülést és kielégitő emésztést hoz létre.

Simonyi uti villa

(22. szám) eladó. Modern, négy szoba, fürdőszoba, terasz, veranda, istáló és egyéb mellékhelyiségek, — egy kat. hold parkirozott és konyhakerttel. Villanyos megálló a kapuban.

Budapesten még a rendőrség épületébe is dobtak kommunista röpcédulákat

Tüntető séta a parlament előtt. — A szocialisták május hó elsején ünnepi sétát akarnak rendezni.

Budapest, április 29. Az utóbbi napokban éjszakánként különösen a főváros perifériáin, izgató tartalmu röpcédulákat szórtak szét, bujkáló kommunista elemek. A rendőrség már az elmult napokban nagyobb mennyiségü lázító röpcédulát szedett össze, vasárnap pedig azok terjesztőit őrizetbe is vette, köztük a magyarországi kommunistapárt végrehajtóbizottságának két tagját is, — akiket a másik öt emberrel letartóztatásba helyeztek. Az aknamunkában azonban mások is résztvettek, mert a letartóztatások után sem szünt meg a röpcédulák osztogatása, sőt tegnap **éjjel vakmerő csinyre vetemedtek a kommunista elemek. Éjjel tizenkét órakor piros-taxin elrobogtak a főkapitányság Zrinyi uccai kapuja előtt és nagymennyiségü röpcédulát dobtak a kapuba.** Ezeknek a céduláknak az a tartalma, hogy a kommunistaérzelmü munkások használják fel a május elsejét arra, hogy kivonuljanak az uccára és minden rendőri intézkedés ellenére tüntessenek.

A főkapitányság messzemenő intézkedéseket tett arravonatkozóan, hogy május hó elsején a rendet és nyugalmat a főváros egész területén biztositsák.

Május elsején a rendőrség semmiféle nyilvános gyülést, vagy felvonulást nem engedélyez. Ezért a szociáldemokratapárt „ünnepi séta" megrendezésére szólította fel a munkásságot. Az ünnepi séta abból állana, hogy május hó elsején, reggel tiz óráról déli egy óráig a szociáldemokrata munkások sétafelvonulást rendeznek az Andrássy út mindkét oldalának a járdáján. Minthogy ez az ünnepi séta voltaképpen a gyülekezési és uccai tüntetési tilalom kijátszása volna, a főkapitányság — értesülésünk szerint — arra az álláspontra helyezkedik hogy az Andrássy úton sem engedélyez tömeges felvonulást és a tüntetősétát sem engedi meg.

TÜNTETŐ SÉTA A PARLAMENT ELÉ.

A fővárosi rendőrséget értesitették, hogy a munkanélküliek kedden délelőtt újabb tüntetésre készülnek a parlament előtt. Az V kerületi rendőr kapitányságról nagyobb rendőri készültség vonult ki a parlament elé, nehogy a multkorihoz hasonló jelenetek történjenek. Délelőtt tizenegy órakor ötszáz főnyi munkanélküli közelítette meg a parlamentet. négyes ötös csoportokban sétálni kezdtek. A tüntetők csendben, minden rendzavarás nélkül ugynevezett tüntetősétát rendeztek a parlament előtt. A rendőri készültség vezetője azonban távozásra szólította fel -ket. A munkanélküliek közül néhányan nem engedelmeskedtek a rendőrség felszólitásának, miért is közülük kilencet előállitottak az V. kerületi rendőrkapitányságra.

ÓVINTÉZKEDÉSEK DEBRECENBEN.

Titokzatos egyének Debrecenben is elszórtak az uccákon kommunista röpcédulákat, melyeket azonban sikerült idejében összeszedni. A terjesztők közül néhányat elfogtak.

Egyébként Debrecenben is nagyobbszabásu óvintézkedéseket léptettek életbe, május elsejével kapcsolatban. A karhatalmi alakulatok állandó készültségben vannak. — Az uccákon megerősitett rendőrposztok cirkálnak.

PÁRIS IS FELKÉSZÜL MJUS 1-RE

Páris, április 29. A párisi rendőrséget és a helyőrséget május elsejére megerősitették. A francia belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, — amely szerint minden tüntetést és minden erőszakosságot meg fognak akadályozni. Azokat a külföldieket, akik tüntetésekben vesznek részt, kiutasitják az országból.

Benyáts Emil áruháza

Debrecen.

Harisnya osztály:

Férfi strapa sockni, párja — — — — — — — 40 fillér
Női strapa harisnya, párja — — — — — — — 64 fillér
Gyermek sokerli mintás — — — — — — — — 40 fillértől
Gyermek patent harisnya — — — — — — — — 38 fillértől

Cipő osztály:

Divat női cipő, párja — — — — — — — — — P 14.50-től
Gyermek cipők — — — — — — — — — — — P 8.—-től
Férfi fél cipők — — — — — — — — — — — P 14.50-től

MAGYAR IPAR!

A szállitási panama ujabb fejleményei

829 ezer pengő értékü hamis szállitási igazolvány.

Budapest, április 29. A hamis katonai szállitások ügyében még mindig folyik a nyomozás. Most már megállapitást nyert, hogy 829 ezer pengő értékü hamis szállitási igazolvány került forgalomba. Lühnzdorf terménykereskedő azonban ennek a rengeteg összegnek nagyobb részét leadta felhajtóinak, ügynökeinek és a bankoknak is nagyobb százalékot kellett fizetnie az igazolvánnyok beváltásáért.

A nyomozás kiterjedt a vidékre is, igy Győrbe, Komáromba és más vidéki városokba, letartóztatás ezeken a helyeken még nem történt. A honvédelmi miniszteriumba érkezett jelentések szerint a szállitási igazolványok összege körülbelül 800.000 pengőre rug. Nagy szigorusággal folyik a nyomozás abban az irányban, hogy Lünhzdorf terménykereskedő kikkel állott összeköttetésben. A honvédelmi miniszter nemrégiben kiadott rendeletében ugy intézkedett, hogy mindennemü katonai terményszállitást közvetlenül a termelővel kell lebonyolitani.

A letartóztatott Takáts alezredes, kinek két házasságából 5 leánygyermeke van, igen sulyos gondok között élt. Szép karriert futott be eddig, most állott tüzérbrigadéros kinevezése előtt. Szerencsétlensége az volt, hogy adósságai egyre növekedtek.

A 829.00 pengős károsodás minden bizonnyal nem terheli az államkincstárt, miután hasonló ügyben már döntést hozott a Kuria. A mostani üggyel azonos volt a Szász Elek volt rendőrkapitány ügye s akkor a Kuria kimondotta, hogy ha közhivatalnok hivatalos hatalmával visszaélve hivatalos jogkört szinlelt és igy követte el visszaéléseit, a kincstár azokért nem felelős. A kincstár jogügyi igazgatósága mégis óvatosságból biztositási végrehajtást kért Lühnzdorf vagyonára, amit a vizsgálóbiró el is rendelt.

Lühnzdorf egyébként nagylábon élt, egyidőben két autója is volt és gavallérosan költekezett. Összeköttetései alapján természetesen sokat járt le vidékre és igy Székesfehérvárra is. A közelben levő pétfürdői vendéglőbe gyakran ellátogatott és jó vendég volt. Tiszti társaságban járt oda sürün, a pincérlányoknak 25—30 pengős borra valókat adott. A cigányokkal szemben is bőkezü volt. Általában ezresekkel fizetett.

Szigoruan bünteti a rendőrség azokat, akik legázolják a járdák gyepszegélyeit

Máris nagyon sok feljelentés van a rendőrségen. Razziákon ellenőrzik a gyepszegélyek épségét.

Debrecen városa már a mult évben rendkivül nagy költséggel gyepszegélyeket létesitett a járdák mellett a Piac uccán. A szép zöld gyepszegély nagyon emeli a város külső képét és szivből örült a zöld gyepszegélynek mindenki, aki szivén viseli a város külső képének a szépitését.

A közönség azonban — tisztelet a kivételnek — az idén sem kiméli a gyepszegélyt és *máris, alig néhány nappal a kiültetés után, letapossák ismét a drága pénzen kiültetett gyepet.*

Debrecen város vezetősége azonban mindent elkövet, hogy a gyepszegély épségét megkimélje és *átiratban kérte fel a rendőrséget, hogy vegye védelmébe a város szépségét annyira emelő gyepszegélyt.* Ságy Lajos rendőrfőtanácsos, a debreceni rendőrkapitányság vezetője meg is tette a megfelelő intézkedéseket és *utasitotta a rendőrlegénységet, hogy fokozottan ügyeljenek a gyepszegélyek védelmére és minden alkalommal irják fel azokat, akik rálépnek a gyepszegélyekre.* A rendőrőrszemek eleget is tesznek a parancsnak és éber figyelemmel kisérik azokat, akik rálépnek a gyepre. A fokozott felügyeletnek már meg is van az a szomoru eredménye, hogy *nagyon sok ember ellen indult meg a kihágási eljárás és már többeket meg is büntettek szigoru pénzbüntetésre.* Külön razziákon fogják figyelni a detektivek azokat, akik rálépnek a gyepre és igy nagyon jól teszi a közönség, ha kiméli a gyepszegélyeket, amelyek oly széppé teszik a város kinézését.

X Princess-fűzők meltlartóval, 15 pengőtől, fűzők készitését, átalakitását, tisztitását vállalom. Hölgyek részére külön próbaszoba, női kiszolgálással, **Piac ucca 16. szám, Vitárius.**

X Hrabéczy plissében is vezet. — Külön plissé-osztály.

A MÉLIUSZ CSERKÉSZCSAPAT FOGADALOMTÉTELI ÜNNEPÉLYE.

A 231. sz. „Méliusz" cserkészcsapat fogadalomtételi ünnepélyt rendez május hó 4-én, vasárnap délután 5 órakor a Kollégium disztermében.

Igen kedves és bensőséges ünnepély lesz ez. Itt tesz ígéretet 24 kiscserkész, itt tesz fogadalmat az ujonc őrs és ekkor tesznek fogadalmat a csapat szervező bizottságának tagjai is. Erre az ünnepélyre ugy a szülőket, mint a csapat barátait és az érdeklődőket is ezuton hivja meg a parancsnokság.

Műsor a következő: 1. Induló. Énekli a csapat. 2. Megnyitó beszéd. Mondja Uray Sándor, a csapat parancsnoka. 3. Kiscserkészek ígéretétele. 4. Ujoncok fogadalomtétele. 5. Szervező-bizottság fogadalomtétele. Az ígéretet és fogadalmat Török Tibor, a IX. cserkészkerület főtitkára veszi ki. 6. Az uj őrsi zászlót megáldja Uray Sándor ref. lelkész. 7. az uj őrsi zászlót átadja Faragó Kató urleany, a zászló készitője. Átveszi Németh László s. tiszt. — Szünet. — 8. Szaval: Madarász József cserkésztiszt. 9. Szólóének: Muzsa Ferenc s. lelkész. 10. Vig jelenet: Szücs Károly őrsvezető és Németh József cserkész őrszem. 11. Palkó barátai. Cserkészjelenet 2 képben. Irta Kosztor atya. Szereplők: Ritter István, Kaszás Mihály, Marozsán László, Juhász Ferenc, Báthori Miklós, Kiss Imre, Endrődi Ferenc, Szabó Jenő, Vitéz Sándor, Szabó Ede, Fekete Bandi, Karlovics Károly, Bancsik Jenő, Marosi Zoltán és egy kiscserkész őrs. 12. Zárszó. Mondja: Huszka Mihály. Belépti-dij nincs. Műsor megváltási ára a fenntartott helyre 1 pengő, a többi helyre 60 fillér. A bevétel a csapat nyári nagytáborozására fordittatik, — ezért felülfizetés köszönettel elfogadunk.

EGY NEMZET — KÉT ÁLLAM

Páris, április 29. Schober szövetségi kancellárhoz a Journal de Debac munkatársa azt a kérdést intézte, hogy hogyan képzeli Ausztria és Németország jövő viszonyát. Schober kancellár a következőképpen határozta meg a két állam viszonyát: „Egy nemzet, két állam."

Varga János kerthelyisége megnyilt.

Elsőrangu cigányzene. — Margit park vendéglő.

Szele György emléke és örökének betöltése a presbyterium előtt

Ha 15 nap alatt a presbiterium nem nyilatkozik meghivásról, kiirják a pályázatot.

A debreceni református egyház presbyteriuma dr Baltazár Dezső püspök és dr Vásáry István főgondnok elnöklésével tegnap délután 4 órakor ülést tartott.

Dr Baltazár Dezső püspök buzgó imával nyitotta meg az ülést, majd kegyeletes szeretettel emlékezett meg *Szele* György lelkész haláláról.

— Amig közöttünk volt, — mondotta a püspök — nagy áldás volt, amikor eltávozott tőlünk — nagy veszteség. Nagy áldás volt közöttünk annál a tiszta és sziklaszilárd jelleménél fogva, melyet mindenki egész bátran példázhat le a maga élete elé. Olyan ember volt aki az általa megismert igazságot sohasem vonakodott semmiféle körülmények közöt és senkivel szemben sem kimondani. Emberek orcája előtt soha meg nem rettent és soha meg nem hajolt és amilyen szelid, békességszerető és kedves volt egyik oldalon, a másik oldalon olyan kemény, szilárd volt az általa megismert igazság szolgálatában. Nagy érték volt köztünk az ő szakadatlanul tartott munkája folytán. Szele György a kötelességteljesitésnek olyan fokát mutatta be előttünk, amely példaképül szolgálhat nemcsak a mi életünkben, de az utódaink előtt is.

A püspök ezután bejelentette, hogy a prebyterium utólagos jóváhagyásának reményében Szele Györgyöt, az érdemekben gazdag lelkipásztort *az egyház halottjának nyilvánitotta és annak költségén temettette el.*

A presbyterium a püspök intézkedéseit helyesléssel vette tudomásul és a nagy halott felejthetetlen emlékezetét *jegyzőkönyvben megörökitette és az egyház szomoruságának és részvétének kifejezését jegyzőkönyvileg juttatja el a mélyen megszomorodott gyászoló családhoz.*

Dr Juhász Nagy Sándor főjegyző terjesztette elő ezután a Szele György halálával szükségessé vált intézkedésekre vonatkozó javaslatát, melyet a presbyterium egyhangulag elfogadott. Felolvasta *F. Vargha Lajos esperes levelét, melyben azt kéri a presbyteriumtól, nyilatkozzék, hogy meghivás, vagy választás utján kivánja-e a lelkészi állást betölteni. Az előkészitő bizottság javasolja, hogy ha a presbyterium a törvényszerü 15 nap alatt nem nyilatkozik a meghivásra vonatkozólag, akkor a pályázat elrendelését kéri az esperestől.*

Dr Juhász Nagy Sándor főjegyző felolvasta özv. Szele Györgyné köszönőlevelét, melyet a presbyteriumhoz intézett és felolvasta, hogy kik intéztek részvéttáviratot az egyházhoz Szele György halála miatt.

KOSZORUMEGVÁLTÁSRA 450 PENGŐ

Dr Juhász Nagy Sándor főjegyző ezután beszámolt az adományokról és bejelentette, hogy koszorumegváltás címén Szele György nevét viselő alapitványra a következők adakoztak:

Polgáry József, özv. Polgáry Bálintné és családja 50—50 pengő, dr Révész Imre 10 pengő. Malatinszky 20, dr Koczné 50, Boszormenyi Pálné 20, Varga Lajos 25, Tisza Ilona cserkészcsapat 15, Gyarmathy István 10, Leánygimnázium tanári kara 30, Zeneiskolai tantestület 22, Dóczi internátus 28 pengőt. A református egyház koszoru megváltás cimen 100 pengőt ad az alapitványra. Ilyenformán tehát 450 pengővel növekedik Szele nevét viselő két alapitvány, amelyeket valószinüleg egyesitenek.

A presbyterium a Dóczi leánynevelő intézet igazgatótanács elnöki teendőinek ellátásával ideiglenesen dr Révész Imre lelkészt bizta meg.

Felépitik a két tanyai lelkészi lakást

Nyolcvanezer pengős kölcsönt vesz fel a ref. egyház a két tanyai lelkészi lakás épitésére.

A presbyterium tegnapi ülésén foglalkozott a két tanyai lelkészi lakás épitésére szükséges 80.000 pengő függőkölcsön felvételének ügyével is. Dr Juhász Nagy Sándor ismertette a kérdést, rámutatott arra, hogy az épitkezés sürgős, amiatt is, hogy a város a maga földadományát azzal a határozott kikötéssel adta, hogy 1930 szeptember 30-ig az egyház köteles felépiteni a lelkészi lakásokat, mert ellenkező esetben a felajánlott földet viszaveszi.

A két tanyai lelkészilakás épitésére szükséges *80.000 pengő függőkölcsön ügyében az egyház ajánlatot kér azoktól az intézetektől*, amelyeknél az egyházak pénzei el vannak helyezve. A kitüzött határidőre irásbeli zárt ajánlatot nyujtottak be a következő pénzintézetek: Alföldi Takarékpénztár, Általános Forgalmi Bank, Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank és a Belvárosi Takarékpénztár.

Az ajánlatok közül a legelőnyösebb az Alföldi Takarékpénztár ajánlata, mely egy évi időtartamra 4 havonként lejáró váltók alapján a Magyar Nemzeti Bank mindenkori váltóleszámitolási kamatlábát 2 ¼ százalékkal meghaladó nettó kamattétel mellett hajlandó a kölcsönt folyósitani, amely kamattétel jelenleg *8¼ százalékot tesz ki.*

Ennek folytán a gazdasági bizottság javasolja a presbyteriumnak, hogy *a 80.000 pengő függőkölcsönt az Alföldi Takarékpénztártól vegye fel.*

A többi bankok ajánlatai közül az Általános Forgalmi Bank az Alföldi Takarék által kért 2¼ százalékos kamatplusszal szemben 3 százalékot, a Belvárosi Takarék 3 és fél, a Magyar Leszámitoó és pénzváltó Bank 3⁷/₈ százalék kamattöbletet kért a Nemzeti Bank mindenkori váltóleszámitolási kamatlába fölött.

A presbyterium az előadói javaslatot fogadta el, tehát az Alföldi Takaréktól veszi fel a kölcsönt.

—

Decentralizálni kell a kulturát

DR TÓTH LAJOS. UJ ELNÖK SZÓZATA A TISZA ISTVÁN TUDOMÁNYOS TÁRSASÁGBAN.

A debreceni Tisza István Tudományos Társaság kedden délután tartotta a debreceni ref. Kollégium disztermében évi rendes közgyülését. *Pápay* József egyetemi tanár, h. elnök megnyitója után *Milleker* Rudolf egyetemi tanár, az Alföldkutató Bizottság elnökének *„A buzakérdés és a népsürüség"* cimü gondolatokban gazdag, mélyenszántó munkáját dr *Márton* Béla egyetemi magántanár olvasta fel az előkelő közönség élénk tetszésnyilvánitása mellett.

Majd dr *Tóth* Lajos egyetemi tanár terjesztette elő főtitkári jelentését, ismertetve az I. és II. osztály által tartott felolvasó ülések tárgyait és felsorolta az I. és II. osztálynak, ugyszintén az Alföldkutató Bizottságnak a kiadmányait. Jelentette, hogy az I. osztály elnökévé dr *Darkó* Jenő egyetemi tanárt választotta meg. A II. osztály tiszteleti tagul dr *Lubarsch* Ottót, a berlini tudományegyetem nagyhirü kórbonctan tanárát, rendes tagul: dr *Fornet* Béla egyetemi tanárt, dr *Probstner* Artur egyetemi m. tanárt, dr *Soós* Rezső egyetemi tanárt, dr *Hankó* Béla egyetemi tanárt és dr telegdi *Róth* Károly egyetemi tanárt választotta meg.

A Szontagh Félix egyetemi tanár elhunytával megüresedett elnöki székbe dr *Tóth* Lajos egyetemi tanárt, a főtitkári székbe dr *Verzár* Frigyes egyetemi tanárt választotta a közgyülés. Végül a megválasztott elnök, dr Tóth Lajos terjesztette elő elnöki programját.

Legelőbb is megemlékezett Szontagh Félix érdemeiről, majd többek között a következőket mondotta:

— Ma már mind többen és többen belátják azt, hogy a közeljövőnek a *legjelentősebb feladata a vidéknek az erősítése, a vidéki nagy városokban lappangó őserőnek a feltárása, a nemzeti munkának a szolgálatába állitása.*

— A nagy összeomlás és az ezt követő események mindenkinek megmutatták, hogy a nemzet összes erőinek egy központ felé való irányitása milyen végzetes következményekkel járhat.

— *Decentralizálni kell a kulturát: a lelkiekben és az anyagiakban egyaránt.* A nemzet szellemi kiválóságai, Budapest nagy szellemi értékei csak kisebb részben Budapest szülöttei, Budapest neveltjei: nagyobb részükben a vidéknek, Erdélynek, Felsőmagyarországnak és Nagy Magyar Alföldnek a szülöttei és neveltjei. *Budapest nagy értékeinkhez nem mindig adott. Sokszor felélte, felégette, vagy deformálta azokat a nagy értékeket, melyeket készen kapott.* A vidék termelte értékeket lehetőleg meg kell tartani a vidéknek, hogy a nemzet szellemi életének nmzeti mivolta biztositassék, hogy az egyes vidékek individuális sajátosságai a szellemi életben megőriztessenek és változatosabbá, színesebbé tegyék a nemzet szellemi életét.

— *Decentralizálni kell a dologiakban is. Azok a mérhetetlen kincsek, melyek a budapesti tudományos intézmények padlásain és pincéiben, ládákban hevernek: nemzeti közkincsek, de ma holt kincsek.* Ezeket szét kell osztani a vidék metropolisai között, hogy mindenki által láthatók, tudományosan feldolgozhatók legyenek, hogy csakugyan nemzeti közkincsek lehessenek.

— Ahhoz azonban, hogy ezeknek a nagy céloknak a megvalósitásához hozzákezdhessünk, hogy *megvalósitásokra komolyan gondolhassunk a vidék tudományos intézeteinek, irodalmi köreinek egybe kell fogni, egymással kapcsolódni kell.* A másik eszköz: mélyen bocsájtani ezeknek az intézményeknek a magok gyökereit a magyar televénybe, a magyar társadalomba. A debreceni Tisza István Tudományos Társaság büszkén hivatkozhat arra, hogy a szabolcsi községeknek egész sorozata ajánlotta fel ezekben a nehéz időkben támogatását.

— Megvalósitható szent kötelesség összegyüjteni mindazokat az adatokat, melyek a tiszántuli területeknek természeti és társadalmi viszonyaira jellemzők, mert csak igy remélhetjük, hogy a Nagy Magyar Alföld, a tiszántuli bazarész, benne ez ősi város nemzeti létünk ujjáépitésében egész szellemi erejével közre fog működhetni, hogy *az itt lévő nemzeti őserő feltáratik, egybefogatik és a nagy nemzeti cél szolgálatába állittatik, hogy Debrecen városa és a Tiszántul ismét az lesz, ami volt: a nemzet szellemi életének vezérlő tényezője.*

Mindennemü
füszer-, csemege- és italáru
legolcsóbb
beszerzési
forrása:
PÁLFFY
Kossuth-u. 7. Telefon 13-19.

A
G. F. B.
márkaviz
legolcsóbb vásárlási forrása
HAVAS
árusnál.

Villamos helyett olcsó autobuszközlekedést kapna a Homokkert

Érdekes fordulat a homokkerti villamosvasut közigazgatási bejárásán. — A kereskedelmi miniszterium képviselője az autóbusz bevezetését ajánlotta. — A HÉV vállalkozik erre, sőt a Szabó Kálmán ucca burkolatozási költségeit előlegezi.

A homokkerti villamos vasut ügye, amely évtizedek óta foglalkoztatja immár a közvéleményt és különösen a közvetlenül érdekelteket, a tegnapi napon döntő stádiumba jutott. Megtartották azt a közigazgatási bizottsági bejárást, amely az épitést megelőzi s most már a felsőbb hatósági jóváhagyás után sor kerül rövidesen vagy a villamosvasut megépitésére, vagy pedig a Szabó Kálmán uccának a villamos társaság által leendő kikövezésére és az autóbuszjárat haladéktalan megindítására.

A közigazgatási bejárás és az azzal kapcsolatosan felmerült autóbuszjárat létesitése ügyében folytatott tanácskozásokról a következőkben számolunk be olvasóinknak:

A homokkerti vasut épitése ügyében tegnap délelőtt fél 10-kor tartották meg a közigazgatási bejárást báró **Kruchina** Károly kereskedelemügyi miniszteri osztálytanácsos vezetésével. A bejárást végrehajtó bizottságban résztvett még a kereskedelemügyi miniszterium vasuti osztálya részéről **Madarász** Viktor főfelügyelő és a Vasuti és Hajózási főfelügyelőség részéről **Rohrmann** István főfelügyelő. A város közigazgatási bizottsága kiküldetésében **Várady** Géza m. kir. kormányfőtanácsos és dr. **Bögel** József főorvos, törvényhatósági bizottsági tagok voltak jelen. Képviselve volt a magyar királyi államrendőrség kapitánysága dr. **Zsákay** József rendőrkapitány által. Képviselve volt továbbá a m. kir. Honvédelmi Minisztérium, a MÁV üzletvezetőség, a magy. kir. postavezérigazgatóság, a debreceni postaigazgatóság, a magyar királyi államépitészeti hivatal, a városi világitási vállalat. A város közönségét dr. **Vargha** Elemér helyettes polgármester, **Zöld** József helyettes tb. polgármester, dr. **Vass** Károly tb. főjegyző, dr **Miszty** Károly főügyész és **Borsos** József müszaki tanácsos képviselték. A Debreceni Helyi Vasut Rt. részéről a tárgyaláson **Bihari** Lajos felügyelő és **Nemes** Károly főmérnök voltak jelen.

A homokkerti érdekeltséget **Kesserü** Lajos kir. törvényszéki elnök, dr. **Harsányi** Gusztáv nyug. kuriai biró, **Patai** József, a homokkerti olvasókör elnöke, **Kövér** Gyula, az olvasókör jegyzője és **Németh** Lajos MÁV raktárfőnök, törvényhatósági bizottsági tagok képviselték.

A bizottság a városháza tanácstermében kezdte meg a tárgyalást. Az elnök, majd Madarász Viktor főfelügyelő ismertették az épitési tervet és miután az ellen általánosságban észrevételt senki sem tett, a bizottság a helyszinen megállapitotta azokat a müszaki feltételeket, amelyek mellett a vasutépités engedélyezhető lesz. Mielőtt a helyszinen való bejárás kezdetét vette volna, az elnöklő báró **Kruchina** Károly azt a kérdést intézte a vasuttársaság képviselőjéhez, hogy

nem gondoltak-e a homokkerti közlekedésnek autóbuszközlekedés bevezetésével való megoldásra

és rámutatott arra, hogy ma már sok helyen a meglevő villamos közlekedést is megszüntetik és ahelyett a közutakhoz jobban hozzásimuló, kisebb befektetést igénylő autóbuszközlekedéssel látják el a városokban a közuti közlekedést.

Megemlitette, hogy több német városban felszedték a villamossineket. Rámában aszfaltburkolattal fedték be a villamossineket is és azok helyébe autóbuszközlekedést vezettek be.

Budapest székesfővárosban is azokra a vonalakra, amelyeken a közuti közlekedés szüksége ujabban felmerül, nem ujabb villamos-vasuti vonalak épitésével, hanem uj autóbuszvonalak megnyitásával oldják meg a közlekedés kérdését. A vasuttársaság képviselője: Gál Samu üzletigazgató a kérdésre azt felelte, hogy az adott esetben egészen az utólsó napokig nem lehetett az autóbuszközlekedésre gondolni, mert az azon az utvonalon, amelyen

a tervezett villamosvasuti vonal létesülne, nevezetesen a homokkerti Szabó Kálmán uccán, a közut nincs burkolva.

Pár nap előtt jutott tudomására, a vasuttársaságnak, illetékes helyről nyert közlésből, hogy a város törvényhatósági bizottsága elhatározta a Szabó Kálmán ucca kikövezését és azóta nem volt alkalma és ideje e társaságnak, hogy

a város illetékes tényezőivel a szóbanforgó közlekedési kérdésnek autóbusszal való megoldásáról tárgyaljon.

Minthogy a Szabó Kálmán ucca kikövezésével az autóbuszközlekedés lehetségessé válik.

a vasuttársaság készséggel vállalkozik arra, hogy a várossal a villamos helyett autóbuszközlekedésre állapodjék meg.

Ugyancsak a városnál illetékes helyen szerzett tudomást a társaság arról, hogy a Szabó Kálmán ucca kikövezését az késlelteti, hogy ez utépitésre fedezetül kijelölt összeg, nevezetesen a téglavetői telkek eladási ára csak évek mulva folyik be és

ezért a társaság arra is hajlandó, hogy a Szabó Kálmán uccai burkolat költségeit a városnak méltányos feltételek mellett előlegezi

és ezzel igyekszik lehetővé tenni, hogy az autóbuszközlekedés feltételét képező uccaburkolat mielőbb elkészüljön.

A bizottság vezetője a társaság e nyilatkozatát tudomásul vette, de kimondta, hogy

a közigazgatási bejárást a vasutépitésre mégis lefolytatja, — hogy arra az esetre, ha mégis

a villamos vasut megépitésére történnék végleges elhatározás, ezt a közigazgatási bejárás megtartásának a hiánya ne késleltesse.

A helyszini bejárásnál megállapitották a vonalvezetést, megállapitották különösen azt, hogy a pályaudvari előtér sürü és különösen a vonatok közlekedési idejében rendkivül sürü kocsiforgalma miatt, — forgalomrendészeti okokból

a térnek a kiszélesitésére van szükség,

ahhoz, hogy a homokkerti villamos vasuti vágány e helyen megépithető legyen. A terület kiszélesbitéséhez a vasuti felvételi épület keleti traktusa előtti, továbbá a postaépület előtti parkirozott rész bizonyos részének megvételére van szükség. Az igy szükséges területen a postaépület előtt át fog kelleni helyezni a posta által már e területre elhelyezett földalatti kábel-vezetéket is. Megállapitotta a bizottság azt is, hogy a Szabó Kálmán uccában a villamosvezetéknél is bizonyos átalakitások szükségesek.

A helyszini bejárás után a bizottság a városháza tanácstermében folytatta a tárgyalást, ahol a képviselt hatóságok és érdekeltek előadták észrevételeiket, amelyeket a bizottság jegyzőkönyvbe foglalt. A jegyzőkönyvbe felvett nyilatkozatok alapján fog a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur az épités engedélyezése tárgyában határozni.

Ha a város és a vasuttársaság tényleg létre tud hozni egy olyan megállapodást, amellyel a Szabó Kálmán ucca kikövezése gyorsan megoldható és ha biztositani lehet, hogy a vasuttársaság a közlekedés érdekeinek megfelelő menetrenddel és olcsó menetdijakkal járasson autobuszokat, ugy a Szabó Kálmán uccai érdekeltségnek a közlekedés iránti jogos kivánságán kivül e megállapodásból az az előnye is lehet, hogy az uccaburkolásnak évekkel gyorsabban történő végrehajtásával ez uccában a közuti kocsiközlekedés is lehetővé válik és megszünik a Szabó Kálmán ucca ezidőszerinti portengere.

Május 10-én és 11-én lesz a debreceni lóverseny

Autószépségverseny is lesz a lóverseny futamai között.

Nemcsak a Tiszántul és Debrecenben, hanem országosan nagy érdeklődés előzi meg a Debreceni Lovar-Egylet kétnapos lóversenyét, amely május 10. és 11-én, szombaton és vasárnap lesz Debrecenben.

A kétnapos lóversenyre Debrecenbe gyülnek össze az ország legjobb urlovasai a legjobb lovakkal együtt. A nagy érdeklődés és népes mezőny onnan magyarázható, hogy Debrecenben már régebben nem volt verseny és a vidéken az utóbbi időben s ez évben is csak igen kevés lóversenyt rendeznek s ezenfelül a debreceni lóversenyeknek ugy a rendezést, mint a szinvonalt illetőleg kitünő hire és értéke van, nem is szólve a szép dijazásról és értékes tiszteletdijakról.

A versenyen az urlovasokon kivül a leventéknek is lesz külön versenyszámuk s azonkivül a honvédség számára is több versenyszámot irtak ki, sőt lesz külön versenyszám a régi 2-es honvédhuszártisztek számára is. A versenyen különben igen sok katonatiszt is indul legjobb lovaikkal.

Külön érdekessége lesz a debreceni lóversenynek, hogy az egyes futamok alatt a Tiszántuli Automobil Club automobilszépségversenyt rendez. — Szebbnél szebb felvirágzott, feldiszitett autók vonulnak majd el a közönség előtt és a legszebb autót dijazzák is.

Bizonyos, hogy a debreceni lóversenyeken nagyszámu és előkelő közönség lesz kinnt.

A verseny ugy szombaton, mint vasárnap délután 3 órakor kezdődik. A helyi vasut külön autóbuszjáratot indit a lóversenytérre olcsó menetdijak mellett.

Vasárnap, május 11-én Debrecenben játszik a profiválogatott B) csapat és Kelet válogatott csapata, de ez a mérkőzés fél 6 órakor kezdődik, a lóverseny meg 3 órakor és öt óra után vége, ugyhogy a közönség akár mindkét sportesemenyt megtekintheti.

China vasbor

vérszegénységnél és étvágytalanságnál kitünően bevált házi szer.

Félliteres üveg 2·50 P.

Kapható: a készitő

Grósz Nagy Ferenc

gyógyszertárában.

Szinház mellett.

Miért legjobb a GFB jelzésü Bemberg selyem-harisnya?

1. mert rendkivüli rugalmassága folytán jól simul a lábhoz, sohasem vet ráncot és nem térdelődik ki,
2. mert kitünően és könnyen mosható és minden mosás után szebb lesz,
3. mert diszkrét nemesfényü,
4. mert sima felülete folytán nemcsak rendkivül kellemes viselet, de por és piszok sem tapad hozzá,
5. mert nem szakad és tartósságához képest igen olcsó,
6. mert finomszálu, egyenletes kötésü,
7. mert nem fakul sem vizben, sem a napon,
8. mert izzadság nem rongálja,
9. mert a talpa, orra és sarka legfinomabb hatszálu erős flórból van,
10. mert minden alkalomra megfelelő kivitelben és szinben kapható.

Arra egyénisége a harisnyáján tükröződik vissza és ezért kérjen GFB harisnyát

A GFB jelzés, mely minden harisnyán látható, garantálja a minőséget

Autó garage

Szakszerü autójavitás. Benzin és olajállomás Uj féderek készitése és javitása. Bérautó megrendelhető.

Adlovits, Miklós-u. 49

Telefon 15-72.

Impozáns keretek között zajlott le az egyetemi Tisza-emlékünnepély

Szentpéteri Kun Béla Tisza István ról, mint a kollégium növendékéről.

Tegnap délelőtt 11 órakor zajlott le igen ünnepélyes keretek között a debreceni Tisza István Tudomány-Egyetem nagynevü alapitójának és névadójának emlékünnepélye. Erre az alkalomra pompásan feldiszitett diszterem várta a vendégeket. — A vén kollégium diszterme volt az ünnepély szinhelye, ahol egykor gróf Tisza István is, mint az intézet növendéke, akárhányszor megfordult s most is ott van pompásan sikerült, hatalmas, olajfestésü képe.

Az ünnepélyen a katonai és polgári hatóságok testületileg képviseltették magukat. Igy ott láttuk: dr. Vásáry István polgármestert és dr. Csürös Ferenc kulturtanácsnokot, Debrecen városának képviseletében. A helyőrség kiküldötteinek élén pedig maga vitéz Siposs Árpád altábornagy, vegyes dandárparancsnok vett részt az ünnepélyen. Az egyetemi tanárok pedig csaknem teljes számban megjelentek ebből az alkalomból kifolyólag.

Tizenegy órakor vonult be teljes egyetemi diszben az egyetemi tanács, Csánki Benjamin, egyetemi rektorral az élen.

A kollégiumi kántus elénekelte a Nemzeti Hiszekegyet, mely után Csánki Benjámin egyetemi rektor magasszárnyalásu, az emlékünnephez méltó beszédet mondott és beszédét igy fejezte be:

— Tisza István az Isten katonája, az önmegtagadás tragikus hőse. A magyar Nagypéntek Parsifalja, aki megérezte a keresztfa miszteriumát. És ő azt üzeni nekünk, hogy csak a bünbánatban megtisztult ember lehet boldog. Boldogok, akik sirnak, mert ők megvigasztaltatnak. Ezzel egyetemünk Tisza István emlékünnepélyét megnyitom. Fölkérem dr. Szentpéteri Kun Béla professzor urat, értekezésének előadására.

Az emlékünnepély kiemelkedő programszáma volt Szentpéteri Kun Béla egyetemi tanár nagyértékü értekezése, melynek keretében gróf Tisza Istvánt, mint a kollégium egy kori növendékét, jellemezte a neves előadó.

Történelmi visszapillantással és az egyes események kiemelésével, a szines történések felemlitésével nem csak a hallgatóságot fogta meg az értekezés, de tudományos szempontból is felette nagybecsü, mert a Tisza irodalomnak becses adalékokat, adatokat s forrásmunkául is felhasználható értékeket adott ezzel az értekezésével Szentpéteri Kun Béla professzor.

Bevezető szavaiban arra hivatkozott a neves előadó, hogy a nagy emberek lelki életét megérteni sokkal nehezebb, mint a hétköznapi lelkeket. Hiszen éppen ezért vetődhetett fel ugy ő általa, mint mások által is olyan kérdés, hogy pl. kálvinista volt-e Tisza, vagy liberális volt-e Tisza? Természetes, hogy sem a kálvinistaságához, sem a liberálizmusához szó sem férhet, de az bizonyos, hogy ez a kálvinistaság és ez a liberálizmus csak olyan lehetett, mint a kivételesen nagy lelkek kiváltsága.

Majd áttért a kollégiumi események kronologikus történetére azoktól az esztendőktől, mitől kezdve Tisza itt járt iskolába. **Mert a gimnázium hetedik és nyolcadik osztályait, az akkori idők ugynevezett filozófiai éveit itt végezte el a későbbi nagy államférfi, sőt a jognak is két évét végezte a debreceni főiskolán gróf Tisza István, mint magán tanuló.** Tisza Debrecenben való tanulásával sok eseménye függ össze az ősrégi iskolának, hiszen a nagy tüzvész után, 1873-ban lett kész a kollégium uj szárnya, illetve épülete, mikor éppen Tisza került az iskolába; 1875-ben pedig, mikor itt végezte jogi tanulmányait Tisza István, akkor szervezték meg véglegesen a jog- és államtudományi kart.

Ki tudjuk meg, hogy ebben az időben 1584 növendéke volt az ősi iskolának, ami a maga idejében kétséget kizáróan impozáns számot jelentett.

A Tisza osztályába például, a VII. osztályba 83 növendék járt. Maga a későbbi nagy államférfiu meleg szeretettel ragaszkodott sokszor, vagy legtöbb esetben igen szegény sorsu társaihoz, hiszen ismeretes, hogy egyik debreceni iparos fiu volt a legbensőbb barátja is.

De különben is, a nagy népszerüségnek örvendő Tisza Kálmán fiát, a fiatal Tisza Istvánt ugy társai, mint a tanárai igen szerették, kivételes tudásáért, jó modoráért. Pedig ekkor, a hetedik gimnáziumi osztályban annyira fiatal volt Tisza István, hogy vele egykoruak az első osztályba jártak. Mindössze 12 éves volt....

Sok kedves epizódot elevenitett még fel az iskola multjából és a tanárok életéből az értekezés keretében Szentpéteri Kun Béla, majd általános, emlékező, ünnepi szavakkal befejezte az értékes előadást. — Csánki rektor köszönte meg a neves előadó előadását, mely után a kollégiumi kántus a Himnusz eléneklésével bezárta az ünnepélyt.

Elfogott egy osztrák csempészt a debreceni rendőrség

Ónyujtókkal, tüzkővel és egyéb csempészárukkal kereskedett. — Négy ezer pengőnek megfelelő négy-száz napi elzárásra itélték.

Érdekes fogást csinált a napokban a debreceni rendőrség. Egy osztrák csempész került a rendőrség kezére, aki vámolatlanul becsempészett árukat akart itt eladni, amivel a magyar kincstárt kárositotta meg alaposan, mivel valószinüleg már régebben folytatta csempészüzelmeit.

Az osztrák csempészt, Meller Jakab bécsi illetőségü kereskedőt a véletlen juttatta a rendőrség kezére. A Petőfi téren posztoló rendőr ugyanis arra lett figyelmes, hogy egy középkoru férfi, akinél egy nagy csomag volt, a járdán illetlenül viselte magát. A rendőr igazolásra szólitotta fel, majd előállitotta a rendőrségre. A rendőrségen dr Maly Sándor rendőrfogalmazó hallgatta ki és az ügyeleten szolgálatot teljesitő detektivek átvizsgálták az előállitott ember csomagjait is. A csomagokban rengeteg vámolatlan öngyujtó, nagymennyiségü tüzkő, fehérnemüek és pornografikus képeket találtak.

Az előállitott Meller osztrák utlevéllel igazolta magát, amiből kiderült hogy nem is jelentkezett a debreceni rendőrség bejelentő hivatalában. Dr Maly Sándor megindította az elfogott Meller Jakab ellen a kihágási eljárást, amiért illetlenül viselkedett és elmulasztotta a jelentkezést, a csempészárukért pedig áttette az ügyet a vámhatóságokhoz.

A vámhatóságnál rendkivül szigoru büntetést szabtak ki az osztrák csempészre, mert vámjövedéki kihágásért 4000 pengő pénzbüntetésre itélték, amely 10 pengőnként egy napos elzárásra változtatható át, ugyhogy összesen 400 napi elzárást jelent. Azonkivül elkobozták a nála talált csempészárukat. Meller Jakabot már át is kisérték a járásbiróságra, ahol megkezdte hosszu büntetésének kitöltését. Meller Jakabnak ezek után aligha lesz kedve Magyarországon csempészárukkal kereskedni.

Az Országos Izraelita Tanitóegyesület alföldi körzetének közgyülése

Kedden délelőtt tartotta az Országos Izraelita Tanító Egyesület alföldi körzete közgyülését, az izr. hitközség, József kir. herceg uccai szék házának dísztermében. A tagokon kivül ott láttuk többek között dr. **Csürös Ferenc** városi kultúrtanácsnokot, dr. **Kacsóh Lajos** s.t-anfelügyelőt, **Schichtanc Ármin** budapesti igazgatót, az OTE központi elnökét, **Pintér Ignácot**, az OTE országos főtitkárát, dr. Schlesinger Sámuel és dr. **Berstein Béla** főrabbikat, **Mocsáry László** igazgatót, dr. **Fejér Ferenc** hitközségi elnököt, ifj. **Schwarcz Vilmos** hitközségi alelnököt, dr. **Brunner Lajost** dr. **Bárdos Jakabot**, dr. **Kardos Albert** igazgatót, dr. **Vág Sándor** igazgatót, **Fekete Mátyás** igazgatót, **Jávor Gyula** tanárt, **Propperné Bloch Hermina** igazgatónőt, **Lippe Vilmos** ny. pénzügyi számellenőrt, **Polszter A.** igazgatót és még számos közéleti és tanügyi férfiút.

A közgyülést a Hiszekegy nyitotta meg. A szépen betanult énekkarokat Rothmann Emil dalegyleti karnagy vezényelte.

Lippe József nagyhatásu elnöki megnyitójában elsősorban a kormányzó tizéves jubileumára hivta föl a közgyülés résztvevőinek figyelmét, majd kegyeletes szavakkal emlékezett meg hivatali elődjéről, egykori küzdő társáról, néhai Kuthy Zsigmond igazgatóról, aki a magyar tanügy egyik legavatottab és legdicsőbb emlékü harcosa volt. Ezután vázolta a közgyülés résztvevői és vendégei előtt az OITE alföldi körzetének küzdelmes múltját és azt a nagy harcot, amely a mai eredményig elvezetett. Valamikor virágzott a testület és a mostani mozgalomnak csak az a célja, hogy újból elérjék a régi helyzetet, amikor 400 aranykoronát adhattak a tagok özvegyeinek, árvákat gyámolitottak és támogatták a tagok főiskolás gyermekeit. Az újjászervezés nagy munkáját az öregek vették kezükbe.

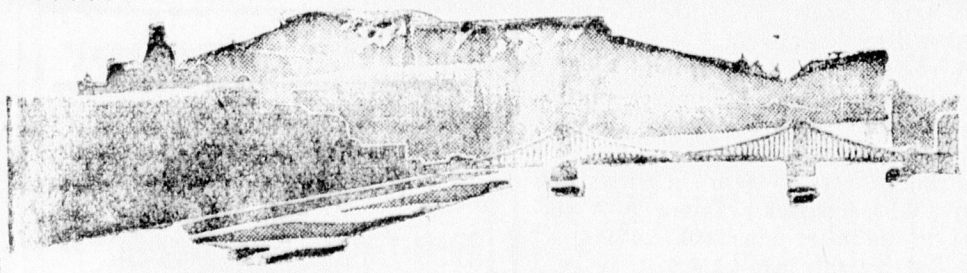
A nagyszámú közönség percekig lelkesen ünnepelte az ősz elnököt: Lippe Józsefet. Ezután Neumann Albert (Nyiregyháza) olvasta fel titkári jelentését. — Schichtancz Ármin polgári iskolai igazgató (Budapest, az OITE központi elnöke, megragadó szónoki erejü szavaiban az egyesület küzdelmes múltjáról beszélt.

Schichtancz elnök nagyhatásu beszéde után Fried Adolf igazgató (Debrecen) vázolta azt a különbséget mely az uj és a régi tanterv között van. Az elméleti előadást demostrativ rész is követte és Fried igazgató a közgyülésre bevezetett növendékekkel mutatta be pedagógiai tudásnak sikeres alkalmazását.

A nagysikerü előadás után Neumann Albert (Nyiregyháza) tartott felolvasást, az uj tantervből.

Ezután Lippe elnök benyujtotta maga és a tisztikar lemondását és köszönetet mondott az egyesület bizalmáért. Schichtancz igazgató, mint korelnök arra kérte föl a közgyülés tagjait, hogy ajándékozzák meg ujból bizalmukkal a régi tisztikart. Az elnöki bejelentést a tagok egyhangu felkiáltással tudomásul vették és Schichtancz elnök felolvasta az uj tisztikar névsorát. Elnök: Lippe József, társelnökök: Weinberger Mór, Friedmann Bertalan (Nyiregyháza), Kardos Bertalan (Szolnok), alelnök: Neumann Albert (Nyiregyháza), titkár: Stern József, jegyző: Almási Miksa. Az ujonnan megválasztott elnököt Schichtancz igazgató üdvözli és Lippe elnök meghatottsággal köszöni meg tanitótársainak határtalan szeretetét.

Lippe elnök indítványára Kardos Albert igazgatót, a zsidó reálgimn., nyugalomba vonuló, hervadhatatlan érdemü, országos hirü igazgatóját, a közgyülés egyhangulag tiszteleti taggá választja, majd ugyancsak egyhangulag bizalmat szavaznak a központi vezetőségnek. Több kisebb pont letárgyalása után a közgyülés déli egy órakor ért véget. Félkét órakor a Frohner szálló bankettjén gyültek össze a tagok. Délután a vendégek egyrésze a Déri-múzeumot látogatta meg.

JUBILÁRIS NEMZETKÖZI VÁSÁR Budapesten, 1930 máj. 3—12
A magyar ipar demonstrativ bemutatója számos külföldi állam részvé telével.
50 százalékos utazási kedvezmény.
Felvilágositás és vásárigazolvány kapható Budapesten: a Vásári irodánál, V., Alkotmány-utca 8.
Debrecenben: a Kereskedelmi és Iparkamaránál.

Biztosan
van a háza tetőzetének, ereszcsatornájának hibája és ha beállanak a
nagy esőzések
beázik szobájának menyezete, beázik a fala, de ha azt idejében rendbe hozatja, nem
lesznek
emiatt felesleges kiadásai, tehát forduljon bizalommal
Fuisz Miklós
bádogos és vizvezetékszerelő mesterhez.
Debrecen, Csapó-u. 3. Telefon 917

Elkészült a „Bunda" az Angol Királynőben

Remekbe illő, magyaros, debreceni stilusu, müvészi, uj berendezést kapott a helyiség, amely egyik nevezetessége lesz Debrecennek.

Debrecen város társadalmának egyik közkedvelt helyisége volt mindig az Angol Királynő kis uccai terme, amelyet „Bunda" néven ismert a nagyközönség. Talán kevesen tudják, hogy ezt a régi, bohémes kedélyre való nevet amely olyannyira visszatükrözi a régi békevilág ma már szinte álomszerü gondtalanságát, a Debrecenben ujságiróskodott kiváló poéta, Ady Endre adta e helyiségnek, aki annyi kellemes órát töltött el a Bundában. A Bunda fogalom lett Debrecenben és ma is egyik legszivesebben látogatott helyisége Debrecennek.

Az Angol Királynő derék fogadósa: Németh Nándor, aki valóban mintaképe a gondos, igyekvő fogadósnak, régi kedvenc tervét valósitotta most meg. Elhatározta ugyanis, hogy a Bundát átalakitja, még pedig olyan módon, hogy annak a berendezésében azokat a magyaros motivumokat örökitse meg, amelyek speciálisan debreceni jellegüek. Kifejezetten magyaros jellegü fogadó nincs is ma az országban, hiszen a budapesti közismert Apostolok, gótikus hatás alatt készült. A mult évben Debrecenben járt angol egyetemi tanár, Starkie, szintén emlitette Németh Nándornak, hogy mennyire hiányzik Debrecenben egy valódi magyaros és speciálisan debreceni stilusu helyiség és Németh Nándor most valóra is váltotta a gondolatot, müvészi, magyaros és debreceni stilusu berendezéssel alakitotta át, illetve rendezte be a Bundát.

A Bunda berendezésének tervezésére és a berendezés kivitelére rendkivül nagy gondot forditott Németh Nándor. Magyarország legkiválóbb magyar iparmüvészei vettek részt a tervezésben és a kivitelben, melyhez csupa debreceni vonatkozásu, magyaros témákat választottak. — Haranghy Jenő, a budapesti iparmüvészeti főiskola tanára és Oláh István iparmüvész, a debreceni fa- és fémipariskola tanára végezték ezt a rendkivüli hálás munkát, akiket dr. Ecsedi IGstván, a Déri Muzeum igazgatója, a kiváló etnografus támogatott értékes tanácsaival és utasitásaival. Igy alakult aztán ki egy müvészi berendezésü, magyaros, debreceni étkező-helyiség, melynek berendezése a magyar iparmüvészetet nagy lépéssel vitte előre. A Bunda uj berendezése annak is bizonyitéka, hogy ami magyaros, nem primitiv és ha valaki ebédlőt akar berendezni, akkor nem szükséges idegen stilushoz folyamodni, mert a debreceni magyaros stilusban is találhat müvészi, izléses berendezést.

A Bunda berendezése most már teljesen készen áll és az ujonnan berendezni, akkor nem szükséges át is adják a közönségnek. A kapu alatt tábla van elhelyezve, amelyen rajta van az Ady Endre által adott Bunda név és nyil mutatja a bejárást a helyiségbe, ahová tömör, tölgyfából faragott, müvészi ajtó vezet be. Az ajtón vert, magyaros vasalás diszeleg.

A helyiségben a falakat mindenütt faragott tölgyfaboritás takarja s magyaros asztalok mellett, magyaros székeken foglalhat helyet a vendég. Az csak természetes, hogy az asztalokon magyaros az abrosz, az asztalnemü. A menyezetről pedig magyaros csillár hinti a fényt. A helyiségnek a disze a bejárattal szemben levő Kármentő (Kernerei), amely a régi csárdabeli söntésnek az utóda, — természetesen abszolut müvészi kivitelben. Ez a legszebb része a helyiségnek. A Kármentő két oldalán tálas van, amelyen eredeti magyar tányérok és korsók diszelegnek.

Külön diszei a helyiségnek a szines üvegmozaikból készült ablakok, amelyek a debreceni fogadós és étkezői-par, a debreceni etnografus történelem egyes részleteit ábrázolják. Igy például gyönyörü módon meg van örökitve a debreceni pereces, a fonatos asszony, a mézeskalácsos, a hentes, a pásztor, amint a gulyást készíti, végül a magyar pincér őse, a vőfély, amint a lakodalomban az ennivalót viszi. Ezek az abszolut müvészi kivitelü ablakok nagyon emelik a helyiség szépségét. A gyönyörü ablakokat Haranghy Jenő tervezte; ugyanő tervezte a menyezet magyaros motivumait is. A menyezet „magyar padlós", más néven mestergerendás, természetesen müvészi kivitelben. — Ez a helyiség megmutatja, hogy ezt a szép menyezetépitési módot is lehet megfelelő formában kultiválni. A falakon oldalt Csokonai életéből és müveiből vett illusztrációk diszelegnek, melyeket szintén Haranghy Jenő tervezett és készitett. Hogy a magyaros kép teljes legyen, a Bundában a gazda, a főpincér és az étkező magyar ruhában fogadják a vendégeket.

Külön kell megemlitenünk, hogy a Bunda berendezésének minden egyes darabját debreceni iparosok készitették. Debreceni kéz munkája itt az utólsó szögig minden. Az asztalos munkát Weisz Ferenc és Szabados Lajos készitették, nagy szakértelemmel és igyekezettel. A lakatos munkát Pongrácz Vidor és Csonka J. készitették, a villanyszerelő munkát pedig Fanta Ernő végezte. A festő és mázoló munkát, üvegfestést és egetést Paller József végezte; a szép magyar ruhákat Vass János, a diszes emlékkönyvet pedig Nagy István könyvkötőmester készitették.

A müvészi, uj berendezésü Bunda bizonyára nevezetessége lesz Debrecennek, amelyet a Szent Imre év debreceni ünnepségei, a Déri muzeum megnyitása alkalmából Debrecenbe özönlő idegenek bizonyára szép számmal fognak felkeresni, — hogy ezzel is honorálják az áldozatkész fogadásnak igazán dicséretreméltó törekvését, amellyel a mai nehéz viszonyok között, költséget nem kimélve, egy érdekes s amellett müvészi lánivalóval gazdagitotta Debrecent.

R. R.

Korányi deklarációja Párisban

Páris, április 29. A keleti jóvátételek záróülésének jegyzőkönyve közli azt a nyilatkozatot, melyet Korányi Frigyes báró fődelegátus az ülés folyamán tett. A nyilatkozat igy hangzik: „Mielőtt az értekezlet befejezné munkálatait, a magyar delegáció sulyt helyez arra, hogy elismerését és háláját nyilvánitsa az elnök ur iránt, aki fáradhatatlan erővel és kitartással vezetett minket a kérdések labirintusain keresztül a mindnyájunk által óhajtott cél felé. A magyar delegáció kötelességének tartja kifejezni háláját, de a magyar delegáció ehez hozzá óhajtja füzni, hogy az értekezleten általában valamennyi delegáció részéről olyan jóakaratu és szivélyes szellemmel találkozott, mely hozzájárult ahhoz, hogy valamennyi érdekére összefüggésének érzete tudatossá váljék és hogy végül még kölcsönös áldozatok árán is eljussunk a most elért egyezményhez. Örömömre szolgál, hogy ezt előadhatom."

Csehország és a magyar kereskedelmi szerződés

Prága, április 29. A minisztertanács foglalkozott a magyarországi kereskedelmi szerződés felmondásának lehetőségével.

Az express szerint ez ügyben ellentétek merülnek fel az agrárpárt és a szociáldemokraták között. Ez utóbbiak kivezető utat akarnak találni, még pedig ugy, hogy *a magyar szerződést legfeljebb revidiálják*. A tanácskozás során ismét szóba került a gabonamonopólium eszméje.

A Cseszko Szlovo szerint a magyar szerződést inkább revidiálni fogják, ahelyett, hogy haladéktalanul és teljesen felmondanák.

A NYÁRI VASUTI MENETREND.

Az államvasutak uj nyári menetrendje május 15-én lép életbe. Az uj menetrend a sulyos gazdasági helyzet ellenére jelentékeny fejlődést mutat. Tiszántuli relációban a következő változást hozza az uj menetrend:

A budapest—nyiregyházi vonalon: Budapest, Püspökladány, Biharkeresztes között az uj berlin—balkáni gyorsvonathoz csatlakozóan Nagyváradon, Kolozsváron át Bukarestig és vissza közlekedő uj gyorsvonatpár helyeztetik forgalomba, amely két ágban Budapest keleti pályaudvarról indul és ugyanugy érkezik. Ez az uj gyorsvonat Budapest nyugati pályaudvarról a berlin—bukaresti közvetlen és budapest—kolozsvári hálókocsival 0 óra 5 perckor, a kelcti pályaudvarról pedig páris—bukaresti közvetlen kocsival 23 óra 58 perckor indul.

VISNU CSODÁJA

*

— REGENY. —

Irta: Székelyné Bészler Anna.

(8)

A levél tartalma ez volt:

„Lilly Drágám!

Nem szabad feltételezned rólam, hogy nem szeretlek, amikor most arra kérlek, ne várj ma este és ne várj azután sem, soha többé. Hagyd el a várost, szerelmem és utazz el Indiából. Nem akarok Veled találkozni. Nem szabad. Még telefonon sem hivhatlak fel. Bizz bennem és hidd el, hogy nem tehetek másként.

A te boldogtalan

Edmundod".

Athyra kezében reszketett a levél. Megnyujtotta a gyertyát és elégette a levelet, majd másik papirt vett elő és ennyit irt arra:

„Ma este nem találkozhatunk, de holnap hivj fel telefonon. — Edmund".

Jól tudta utánozni az ura irását, valamikor a boldogabb időben Edmund tanitotta rá. Sohasem gondolta, hogy egyszer még ilyen hasznát veszi.

Visszatért szobájába. Magához vette a nénzét, és anélkül, hogy amint a sziye diktálta, zokogva elbucsuzott volna minden szobától, minden egyes butordarabtól, kiment. A folyosón ott állt a vén hindu szolga. — Athyra sejtette, hogy Edmund az ő őrizetére rendelte ide, de éppen ezért sietnie kell, mert férje a doktor segitségével bizonyára komolyabb őrizetről gondoskodik. Visszafordult hát s a konyhán keresztül, a kert hátulsó részén át hagyta el a házat.

Kathárihoz ment. A leány, meglepődött, mikor meglátta barátnőjét, hiszen a tragédia első napja óta Athyra soha nem hagyta el a házat. Mikor megtudta barátnője tervét, kétségbeesett erőlködéssel igyekezett őt lebeszélni arról. Athyra azonban hajthatatlan maradt.

— Neked segitened kell rajtam, — mondotta, — csak te érthetsz meg engem, aki szintén nagyon szerettél valakit. Mert én is... most is... kimondhatatlanul szeretem Edmundot, ő azonban engem már csak sajnál. Ha egészséges volnék, felszabadultan, ujjongó boldogsággal menne el azzal az amerikai nővel és soha nem fordulna India felé. De igy a becsületes lelke nem engedi, hogy elhagyjon. Hosszu éveken keresztül rabja akar lenni egy elevenen rothadásra itélt nyomorultnak. Ezt a tudatot nem birnám el. Beleőrülnék. A nagy rizsmezőkön, a vadhegyeken tul kezdődnek a rengetegek. Oda akarok menni. Öngyilkos nem leszek, nehogy a következő életemben állatként kelljen visszajönnöm a Földre és ne találkozhassam Edmunddal. De ha nem sikerül elmenekülnöm, mégis ezt kellene megtennem, mert azt akarom, hogy ő szabad és boldog legyen. A ruhámat a kert végében, a folyó partjára helyeztem el, te pedig, Kathári, fogadd meg, hogy soha senkinek nem árulod el, hogy nem öltem meg magam.

Kathári ismerte Athyrát, tudta, hogy ha ellenkezik vele, beváltja fenyegetését és öngyilkossá lesz. Megesküdött hát, hogy senkinek nem árulja el, hogy hova tünt barátnője.

Néhány órával később a tarka tömegben egy asszony ült a kordéján. Fejére tarka, szines sálat kötött s mélyen a szemébe huzta azt. Őszvérét maga hajtotta s nem felelt a vásárosok incselkedésére. A kordélyán néhány darab edényt vitt, ruhákat vásárolt, melyekre szüksége lehet önkéntes számüzetése idején. Ott kellett elhaladnia a villájuk előtt. Nem nézett arra. Csak egyszer, amikor már az ut végéhez ért, akkor véresre harapta a száját, hogy fel ne sikoltson, fel ne jajduljon. Könnyei égtek szeme szögletén.

Edmund levele

Kathári egyedül maradt. Athyra eltünése után Edmund menekült Indiából. — A gyászév letelte után feleségül vette Lillyt és hosszú, hosszú ideig semmit sem tudott róluk Kathári. Annál nagyobb volt a meglepetése, mikor egy napon külföldi levelet hozott számára a posta. Nyugtalanul bontotta fel. Félt, hogy Edmundot valami csalódás érte, azonban a levél többé-kevésbé megnyugtatta. Igy hangzott:

(Folytatása következik.)

SZINHÁZ ÉS MOZI

MŰSOR:

IV. 30. Szerda délután 3 órakor: A samarjai asszony. Ifjuságí elő- 3 órakor.

IV. 30. Szerda este 8 órakor: **Mesék az irógépről.** Zilahy Irén fellépte vel. **Bérletszünet.**

V. 1. Csütörtök délután 3 órakor : Miss Amerika. Zónaelőadás. Kezdete 3 órakor. Mérsékelt helyárak.

V. 1. Csütörtök este 8 órakor : Takáts Alice. D bérlet 29.

V. 2. Péntek este 8 órakor: **Takáts Alice.** C bérlet 30.

V. 3. Szombat este 9 órakor: **Osztrigás Mici.** Tréfás bohózat. Kezdete 9 órakor. Szigoruan csak felnőtteknek. D bérlet 30.

Takács Alice

Szomori Dezső színműve a Csokonai-szinházban.

Ma már régen tul vagyunk a női emancipáció csecsemőkorán, a szüfrazsetteknek nem kell vágtató lovak és robogó autók elé vetni magukat, hogy mozgalmukra felhivják a hatalmasok figyelmét. A nő, különösen a világháboru óta egyenjogu lett a férfivel. És mégis!... Az emancipáció csak névleges felszabadulás. A nő fiziológiáját, lelki strukturáját megváltoztatni nem tudta. A nő, minden diplomája mellett is, megmaradt nőnek, aki szeszélyes, kiszámíthatatlan, nem tudja elviselni a fizikai szenvedéseket és aki elég önző ahoz, hogy a férfitől a legnagyobb áldozatot is elfogadja.

Szomori Dezső társadalmi színművének főhőse, Takáts Alice is emancipált nő, diplomás orvos. A felületes szemlélő azt mondhatná, hogy ikertestvére Fodor László dr Szabó Jucijának, de nem vígjátéki, hanem drámai alapon. Ez vaskos tévedés! Takáts Alice életproblémái sokkal sulyosabbak, semhogy azokat három felvonáson át meg lehetne oldani. Az egyéni konvulziók mellett itt egészen harmadrangu szerepet játszik az a kérdés, hogy szabad-e az orvosnak bizonyos esetekben ölni. Ez a probléma most nem is érdekli a szerzőt, aki egy rendkívül komplikált érzésvilágu, differenciált lelkületü nőt rajzol meg „Takáts Alice" cimü társadalmi színművében. Ez a fiatal orvosnő önmagával sincs tisztában. Könyörületességből öli meg egyik szenvedő betegét, de arra már nem volt elég erős, hogy ezért a felelősséget vállalja, sőt azt a férfit, aki minden áldozatot meghozott érte, egy egészen szimpla fiatal emberrel csufosan megcsalja.

Szomori, aki a nyakatekert prózai irának egyik atyamestere, ezuttal igyekezett emberibb hangon beszélni. A női lelket kitünően ismeri, de Takáts Alice alakjában talán tulságosan is analizálja ezt a lelket. A szerző szinpadtechnikai tehetsége sem áll arányban problémájának érdekességével. Az első felvonást nagyon széthuzza s bár a második felvonást helyenkint kitünően exponálja, az utolsó felvonásban egy kimesterkélt lirai akkorddal besz egyelőre pontot az önző és kuszált lelkü Takáts Alice története után. A dráma tulajdonképpen passzive folyik. Csak bent a lelkekben történnek események, kolliziók s a mese eseményekben igen-igen sovány. A darab általában bizonyos ibseni hatást mutat, bár az kétségtelen, hogy benne lüktet a ma, a világháboru utáni idők mentalitása, kiegyensulyozatlan etikája.

A Csokona-szinház hétfőn este mutatta be Szomori Dezső színművét. *Thuróczy* Gyula rendezése általában kielégitett.

A cimszereplő *Halasi* Mariska később azonban mindjobban eltalálta a kellő hangot. Az első felvonás végjelenetét megdöbbentő realitással játszotta meg. Ugyanígy a második felvonásban is tökéletes illuziót keltett alakításának széles skálájával, fojtott, majd feltörő érzésviharaival, hogy az utolsó felvonásban szerepét mollra hangolva, egyénibb színeket adjon ennek a fensőségesnek hazudott emancipált asszonynak. Az előadás legsikerültebb alakítása *Tuboly* Lujza érdeme. Az anya szerepében mélységesen igaz, őszinte és emberi volt. Ez a nagyszerü művészi alakitás minden dicséretet megérdemel. *Thuróczy* Gyula a professzor szerepében a hüvös elegancia, a fölényes intelligencia mögött éreztetni tudta a szivet, a lélek fojtott rezdülését. *Bálint* Györgynek sikerült élettel, meleg lirával kitölteni a fiatal Tardy—Koós vázlatfiguráját. A könnyelmü apát *Sugár* Gyula alakította nagyon tehetségesen, egyéni felfogásban és minden tulzástól mentes finom humorral. *Kédly* Gyula benső tartalmat, művészi értéket tudott adni Markovits László alakjának. Az epizódszerepekben különösen *László* Gyula tünt ki, de igen jók voltak a többiek is: *Sulyok* Mária, *Fáskerthy* Mária, *Sugár* Mihály inasa ügyesen elgondolt figura volt. *(b. p.)*

—

Szinházi iroda jelentése:

Ma este 8 órakor bérletszünetben, a Mesék az irógépről cimü operett Lehmann Vilma szerepében lép fel

Zilahy Irén

a budapesti Városi szinház müvésznője, az ország első szubrett primadonnája.

Feltétlenül nézze meg az ország legbájosabb gépirókisasszonya szerepében Budapest legszebb színésznőjét:

ZILAHY IRÉN-T.

Az utóbbi évek hasonlithatatlanul legnagyobb operettsikerében lép fel — mint Lehmann Vilma — az ország első szubrettprimadonnája:

ZILAHY IRÉN,

aki a nagyszerü darab budapesti diadalmas előadás-sorozatán Honthy Hannával felváltva játszotta ezt a brilliáns szerepet.

Hétre ma várom a Nemzetinél.... Dal az irógépről... és egy csomó más slágert énekel és táncol

ZILAHY IRÉN,

a Mesék az irógépről operett ma esti előadásán.

Csütörtök, péntek este folytatja a szinház a

Takács Alice

szenzációs előadás-sorozatát.

A tisztelt bérlők figyelmébe! A szinház igazgatósága állandó bérlői iránti figyelemből és előzékenységből az állandó bérlők részére, a jelentkezés sorrendjében.

Zilahy Irén

április 30-iki. Mesék az irógépbeni fellépéseire, valamint

Rátkay Márton

május 5-i Drótostót és május 7-i Katica-beli fellépéseire a helyárakból 20 százalék kedvezményt biztosit.

„BUTA EMBER SZERENCSÉJE."

Buster Keaton nagy filmje az Urániában.

Buster Keaton sajátságos egyéni komikuma „Buta ember szerencséje" cimü hangos filmjében is frappánsan nyilvánul meg. A film hangos része nem nagy igényü, de stilszerüen egészíti ki a mesét. Helyenként meg egyenesen fokozza a hatást. Maga a darab Busternek egyik legjobb filmje. Bámulatosan sok benne az eredeti ötlet, lelemény. Még ott is, ahol újra melegitve kapjuk a komikus szituációkat, ez a nagyszerü színész a maga egyéni groteszkumával újszerüvé, friss hatásuvá varázsolja az egyes jeleneteket.

A többi szereplő közül egyik sem tünik fel különösebben. Dorothy Sebastiennek azonban van néhány pompás jelenete, múlatságos trükkje. Dorothy Sebastien egyébként is temperamentumos, friss mozgású színésznő A rendezés valódi amerikai munka.

A kisérő müsor szintén kifogástalan. Az M. T. I. híradójában minket debrecenieket elsősorban az Ujpest—Bocskay 6:2 arányban végződő mérkőzés néhány érdekesebb fázisáról készült felvételek érdekelnek.

Kellemes, derüs két órát szerez magának, aki megnézi az Uránia új müsorát. Legalább jól kikacaghatja magát. (bp.)

A BAKFIS CSECSEMŐ.

Premier a Vigszinházban.

A néma filmpiac talán mégsem adta ki utolsó ütőkártyáját, ha egy müsoron két olyan kitünő kép kerülhetett össze, mint amilyennel a Vigszinház-mozgó lepte meg tegnap este a közönséget.

Ohnet György egyik legérdekesebb regénye elevenedett meg az első képben, páratlanul ügyes megjátszásban és rendezésben. Korda Mária alakja köré fonódnak a frappáns fordulatok Egyszerü játéka, finommivü emberábrázolása és kifejező mozdulat-művészete uralkodik a kiváló filmregényen, amelynek cselekménybeli érdekességeit csak növeli a változatos milliő, a művészi rendezés és a festői táj és zsáner felvételek.

A második kép Nagy Kató „A bakfis csecsemő". Szellemes vígjáték. Tele és tele van ötletekkel, mulatságos jelenetekkel.

(bj.)

METEOR MOZGÓSZINHÁZ BOCSKAY TÉR

METEOR MOZGÓ. Urak! Fiatalemberek! Vőlegények! Férjek! Örök ifjak! Április 30-án és május 1-én, szerdán és csütörtökön: rendkivüli előadás! **Kizárólag csak férfiaknak!**
Előadások: 7 és 9 órakor.
Jegyelővét állandóan!

Molykár ellen

téli ruhák gondozását felelősség mellett vállalom. 20 pengőn felüli javitásoknál gondozási dijat nem számitok.

AdlerJenő
szücsmester.
Batthyányi ucca 2.

Olcsó husvéti vásár
Biró Arpád, Szent Anna-u. 5

Női ruha szövetek, selymek, parisettek, női és férfi fehérnemüek készen és megrendelésre. Vásznak és paplanok, harisnyák, keztyük, sálak, nyakkendők és mindenféle rövidáruk. — **14 napig 10 százalék engedmény. — Szolid kiszolgálás. Szabott árak**

Feldheim posztóház május 1-től Svetits-palotában

Mozgószinházak müsora:

Apolló:

Telefon: 7—62

Hogy péntektől mi lesz az uj müsor? Kérem, figyelje meg!
Az évad legujabb slágerei:

VARIETÉ-SZERELEM, a Cecil B. de Mille produkcióból! És hogy mi fogja kisérni e bájos müsort? A két balkezes barátunk:

PILOTTI! És hogy mivel?

A FEKETE KÉZZEL!!!

Uránia:

Telefon: 12-51.

Ma: fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor, teljes, hangos müsor:
1. **Paramount Cirkusz.**
(Hangos és rajzos.)
2. **Nelson Revü.**
(Énekes, táncos, görlös jelenet.)
3. **Buta ember szerencséje.**
A Metro 10 felv. hangos filmje. — Főszereplői: **Buster Keaton** és **Dorothy Sebastian.**
Leadás a világhirü Gaumont-gépen.
Pénteken délután fél 3-kor: ifjuságí előadás, 30 és 40 filléres helyárakkal.

Vigszinház:

Telefon: 14—71.

Ma: **7 és 9** órai kezdettel:
FORRADALOM AZ AGGLEGÉNYOTTHONBAN.
(A bakfis csecsemő.)
És ki a csecsemő? Nagy Kató! És az agglegények? **Siegfried Arno** és **Albert Paulig.**
E filmet meg fogja előzni:
VETÉLYTÁRSNŐK.
Ohnet világhirü regénye.
A főszerepben: **Hans Adalbert v. Schlettow, Korda Mária** és **Paul Otto.**

Pénztárnyitás: délelőtt 11 órakor, délután előadás előtt egy órával.

A NAP HIRE

Milyen idő volt és milyen idő várható

A Földrajzi Intézet jelenti április hó 29-én:

Időjárásunk továbbra is áprilisi karakterü. Az ujból megindult ciklonáris képződmények vonulása gyors tempójú változásokat okoz. A Nyugat-Európában kialakult legujabb ciklon igen életképesnek látszik s nálunk is már tegnap óta erősen süllyeszti a légnyomást. A nyomás csökkenése ma már megközelíti a 10 mm-ert. A felhőzet ismét növekedett, de csapadék jelentős mértékben eddig még nem esett. A déli légáramlás meleg tengeri levegőt szállít területünkre, mely ma a hőmérsékletet jelentős mértékben emelte. Ugy, hogy a maximum ma ismét 20 C fölé emelkedett. A ciklon mögött hideg levegő tör délnek, ugyhogy rövidesen lehülésre kell számítanunk.

PROGNOZIS: Egyelőre borult és csapadékra hajló idő várható aránylag magas hőmérséklettel, később kiadós esőnel hősüllyedés valószinü.

MILODIN
szappan
bársony sima arcbőrt kölcsönöz!
1 drb P 0.10. 0.50. 1.—.

— **Ma kezdődnek a májusi ájtatosságok.** A katholikus hívek kedvenc ájtatossága, a májusi ájtatosság, ma, szerdán délután kezdődik, a Szent A. uccai róm. kath. templomban. Az első ájtatosságot, hat órai kezdettel dr. Lindenberger János apostoli kormányzó fogja végezni s ugyancsak ő prédikál.

— **A kir. itélőtábla elnöke Budapesten.** Olchváry Zoltán kir. itélőtáblai elnök, kedden délben, — hivatalos ügyekben — Budapestre útazott A kir. itélőtábla elnöke előreláthatóan 2—3 napon tá lesz hivatalától távol.

— **A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara** a Debreceni Kertészeti Egylet és a Faültetők Társasága tagjai részére, e hónap 27-én, délután négy órakor rendezte meg a „Kertkedvelők összejövetelét" másodizben, a Városháza dísztermében, mely alkalommal Hank Olivér mezőgazdasági kamarai titkár, a kertészeti kultúrákban, **május hónapban** fellépő kártevőkről és gomba betegségekről tartott vetitettképekkel illusztrált előadást, szép számmal megjelent közönség előtt. A legközelebbi összejövetel május hó 28-án, szerdán délután négy órakor lesz, ugyancsak a Városházán, amikor Győrök Leó Tivadar, m. kir. kertészeti főfelügyelő a nyári gyümölcsök iz, bor, szesz, s ecet készitéséről tart előadást. — A feladott kérdésekre azonnal megadjuk a feleletet.

X Molykár ellen véd a legnagyobb a legolcsóbb intézet Ferenc József út 4. szám alatt, Végh Gyula szűcsárúháza.

— **Gyümölcsfák permetezését** gyakorlatilag mutatja be a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kertészeti szakértője, **május** elsején és másodikán, minden érdeklődő megjelenhet. A tanfolyam a városi kertészet nagyerdei telepén (Vágóhíddal szemben) lesz megtartva.

Aki a biróság előtt nagyot hall, de a folyosón nem

Egy kerékpáros gázolás a biróság előtt.

A közelmultban kerékpáros elgázolás történt Debrecenben, a Ferenc József ut és a Hatvan ucca sarkán. **Szücs Mihály** kazánmosó, debreceni lakos kerékpárjával elütötte Földvári Jánosné 86 éves asszonyt, akit elöntött a vér és könnyebb sérülést szenvedett.

Szücs ellen az elgázolás miatt gondatlanságból okozott sulyos testisértés miatt indult meg a büntető eljárás s kedden vonta felelősségre a törvényszék.

Szücs azzal védekezett, hogy ő erősen csöngetett s már a fél lábával le is lépett a kerékpárról, amikor az asszony nekiment a kerékpárjának s ő is a földre esett. Az idős asszony rálépett formálisan a pedáljára s e miatt következett be a szerencsétlenség.

Utána a sértett Földvárinét hallgatta ki a biróság. A 86 éves asszonyt tolmács utján kellett kihallgatni, mert azt állitotta, hogy a kerékpár baleset óta állandóan nagyot hall s a tárgyaláson a törvényszéki szolga orditotta a fülébe az elnök kérdéseit. Előadta, hogy két hétnél tovább feküdt a baleset után.

Utána Bernát Józsefnét, az eset egyetlen szemtanuját hallgatta ki a biróság, aki mindenben a vádlott Szücs állitásait és védekezését erősitette meg. Előadása szerint Szücs tényleg erősen és hosszasan csengetett és az idős asszony ment neki a kerékpárnak. Vallomása végén érdekes bejelentést tett. — Tekintetes **biró urak**, — mondotta, — **Földvárinét csak itt, a biróság előtt hall nagyot; előbb a folyosón, mikor az ügyről beszélgettünk, egészen jól hallott s még le is szidott engem, hogy miért teszek kedvező vallomást Szücs mellett és megvádolt azzal is, hogy Szücs a szeretőm....**

A bizonyitási eljárás lefolytatása után az ügyész — mivel nem látta bizonyitottnak a bünecselekményt — elejtette a vádat, miro a biróság megszüntette az eljárást Szücs ellen.

A lopott tyukkal akarta megveszegelni a rendőrt egy tyuktolvaj asszony

Nem mindennapi tyuklopási eset zajlott le tegnap délelőtt a Rákóczi uccai baromfipiacon. Az egyik baromfi árus előtt megállt egy egyszerü idősebb nő és a tyukokat nézegette. Fel is emelte egyiket-másikat, majd hirtelen, amikor senki sem nézett oda, felvett egypár tyukot és azzal szó nélkül tovább állt.

A kofa csak nehány pillanat mulva vette észre a lopást és az asszony után eredt, aki már 15—20 méternyire volt. A megkárositott baromfikereskedő szólt a rendőrnek, aki hamarosan lefülelte a tyuktolvaj asszonyt, aki először azzal védekezett, hogy ő meg akarta vásárolni a tyukot, csak elfelejtkezett fizetni. Amikor azonban a rendőr ki akarta volna fizettetni a tyuk árát, kiderült, hogy az asszonynál nincs egy árva fillér sem. Sőt a rendőrt is meg akarta vesztegetni, mert az egyik tyukot felajánlotta a rendőrnek, ha nem kiséri be.

A rendőr azonban természetesen bekisérte a központi ügyeletre, ahol kiderült, hogy a tyuktolvaj asszony özv. Dinók Jánosné Faragó ucca 6. szám alatti lakos. Az eljárás megindult ellene.

MILODIN
poudert
meg a fiatal leányok is örömmel használják, igen szépen tapad és nem feltünő!
1 dob. P 0.80, 1.60, 2.40.

X Slágercikk. Klosetpapir fehér és barna, papirszalvéta, 100 darab, nagy 54 fillér. Fényképezőgép 4 pengőtől, 9x12-es fényképpapir 60 fillérért. Fototankönyv, árjegyzék mindenkinek ingyen. Springer papir-foto szaküzletében, a cégre ügyeljen.

— **Müsoros est a nagyerdei vigadóban.** Vasárnap este nyolc órakor a nagyerdei vigadóban müsoros estét rendez a Monti Énekkar, a „Török Bálint" cserkész gyümölcsfa-iskola javára. A levente egyesületeket és a szülőket eztúon hivjuk a gyümölcsfakertészettel foglalkozó fiúk segitségére. Céljuk nemcsak saját gyümölcsfa kertészetet teremteni, de a mínálunk üres erdőt, málna, eper és szőlővel beültetni, hogy ne legyen szükölködő, de legyen gyümölcsben gazdag a mi erdőnk is, mint a Felvidék erdői.

X Loden-kabátok, eső-gummi köpenyek, túrista felszerelések, hátizsákok, aluminium edények, szobatornaszereket jutányos áron szállitok Antalffy sportüzlet, Varga ucca 1. sz. Telefon 612. szám. (Átjárás a könyv üzleten is.)

x Elismert, legizlésesebb virágdiszek Rózsa virágcsarnok, Ferenc József-ut 23—24. Telefon 4—99.

— **Eljegyzés.** Benyáts Emil nagykereskedő leányát Minut, eljegyezte Somogyi Sándor főhadnagy.

— **A hamis-tanú büntetése egyhónapi fogház.** Hamis tanúzás büntettével vádolva került a debreceni kir. törvényszék Serly Jenő elnöklete alatt működő büntetőtanácsa elé Hegedüs Árminné, biharszentmártoni asszony. Hegedüs Árminné egy polgári perben, amely Tevei László és Kenyeres Imréné között folyt, tett hamis tanúvallomást, Kenyeresné felkérésére. Kenyeresné arra kérte Hegedüsnét, hogy vallja azt a biróság előtt, miszerint látta, hogy Kenyeresné tizenhét millió koronát adott kölcsön Teveinek is. Hegedüsné először nem akart kötélnek állani, de Kenyeresné elment a lakására, magával vitte a tárgyalásra s ekkor meg is tette a kivánt hamis tanúvallomást. A dolog azonban kitudódott s megindult a büntetőeljárás Hegedüsné ellen ,akit a törvényszék most egyhónapi fogházbüntetéssel sújtott. A felek megnyúgodtak az itéletben, igy az jogerőssé vált.

MILODIN
kölni viz
az arcbőrre igen kellemesen hat!
Az illatát egész napon át megtartja. — 1 deka 32 fill.
1 üveg P 1.26. 1.60. 3.20. 6.—

X Uj fénykép kirakat látható Varga fényképész kirakatcsarnokban, Piac ucca 7. szám alatt.

Komédiás élet...

Komédiás élet,
Bármit is beszélnek,
Bábszinház az élet
S a vágyaink égnek,
Égnek, egyre égnek...

Sors a rendező itt,
S életük redőit
Takargatja, védi,
Ki tudja, mért félti
Sorsunk, ez a régi...

Komédiás élet,
Elégett remények...
Bábok vagyunk, bábok
S az emberi álmok
Égnek, bennünk égnek.

Mert bábszinház az élet,
Komédiás élet...

STERN LÁSZLÓ.

Anyakönyvi hirek

Házasságok. Vengrin Géza—Andok Erzsébet. Marschalkó Lajos—Rácz Róza.

Halálozások. Szombati Mária ref. 12 hónapos, Vulkán-telep. — Glück Adolf, izr. 80 éves, Piac ucca 56. sz. Veres Béla ref. 19 éves, Csóka Pál u. 13. szám. —

Születések. Szobonya Péter napszámos, leány Eszter. — Balogh István pályaőr, fiú György. — Kozma János gazdálkodó, leány Ilona. — Kósa Lajos kőműves, fiú Vince. — Gajdány Antal földmives leány Róza. Höbe Jenő Máv. áll. főnök, f. Jenő. Soltész József boltiszolga, fiú Lajos, Matkó András gazdálkodó, f András. Pzerniczky János földmives, fiú Zoltán. — Dien Mihály földmives, lány Katalin.

A POLGÁRI ÉS GAZDAKÖR UJ OTTHONT KAPOTT.

A Polgári és Gazdakör, valamint a Gazdasági Egyesület, május hó 1-én uj helyiségbe költözik. A kör ugyanis kibérelte a ref. püspöki palotának azt a kényelmes lakosztályát, mely eddig A Függetlenségi Kör bérletében volt. A Függetlenségi Kör elnöksége ennek a helyiségnek a bérletét május 1-ére felmondotta. A ref. egyház gazd. bizottsága a Függetlenségi Kör felmondását elfogadta és a lakás bérbe adása iránt az eljárást megindította. Az ilyen nagy lakásoknak azonban ma elég nehéz a bérbe adása, ugyhogy sokáig ugylátszott, hogy a Függetlenségi Kör felmondása folytán a lakás üresen fog maradni. Ekkor nyilvános árverésre került a bérlet s ott mint egyetlen árverelő megjelent a Polgári és Gazdakör elnöksége, amely a bérletet az árverés folytán elnyerte.

A Gazdakör május hó elsejéig be is költözik uj helyiségébe, melyből a Függetlenségi Kör most költözik el, a Füvészkert ucca 9. szám alá. — a Dávidházy-féle, megszünt dobozgyár volt helyiségébe.

X Raketek, angol gyártmány. — Slasengers-labdák, Piac ucca 15. szám Vitárius.

MILODIN
arckonőcsöt
használjon. — Beszerezhető mindenütt!
1 tégely P 6.50. 1.—. 1.50.
Nappali használatra 0.80. 1.20.
JESZENSZKY ANDOR,
Debrecen, Kossuth-u. 1.

Gyászrovat

Fehértoi Dániel

klinikai szállító
Dégenfeld-tér 4. sz.
Telefon: 11-85.
temetkezési vállalatának
temetései:

Veres Erzsike, életének 6-ik havában és **Veres Béla** életének 19-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 30. napján, délután három órakor lesz a Várad uccai temetőháztól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után a Várad uccai temetőbe.

Fehér Gyula cipész, életének 45-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 30-án, délután négy órakor lesz a Szent Anna uccai temetőkápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után a Szt. Anna uccai temetőbe.

— **A Katholikus Leányklub műsoros összejövetele.** A Debreceni r. Katholikus Leányklub minden kedden délután heti műsoros összejövetelt tart. A keddi összejövetel is kitünően sikerült, nagyszámú érdeklődő jelent meg. Az összejövetelen dr. Diczig Alajos kamarai titkár tartott értékes, tartalmas előadást, a magyar iparról és felhivta a hallgatóságot, hogy ne szégyelljenek magyar árút vásárolni, a női piperecikkekből ruhákból a magyar árút kérjék. — Moorné gyönyörü énekszámokkal szerepelt, magyar és irredenta dalokat énekelt kiforrott művészettel. A zongorakiséretet Bodor Jolán látta el, precizen, s megértő finomsággal. A jövő kedden ismét összejövetel lesz.

X Értesitem a t. vásárló közönséget, hogy a Tolnai cipőüzletből, huszonöt év után kiléptem és május hó elsején, Széchenyi ucca 3. szám alatt cipőüzletet nyitok, hol alkalmi vételek olcsó áron kerülnek eladásra. Szives pártfogást kérve. Tisztelettel: Liener Márton.

— **Egész falu magyar férfi lakosságát egy napon át ütlegelték a román csendőrök.** A háromszékmegyei Oltszem községben egy fegyveres erdőőr és egy csendőr részegre itták magukat. A két ember belekötött a falu magyar gazdáiba és többet megvertek közülük. Az erdőőr az egyik gazdára ráfogta a puskát el is sütötte a gazda azonban elkapta a puska csövét és félrefordította. Erre a magyar gazdák is erélyesen léptek fel, mire az erdőőr a csendőrlaktanyába futott, ahonnan telefonon jelentette Kolozsvárra, hogy a lakosság fellázadt. Kolozsvárról külön csendőrosztagot küldtek a községbe és a karhatalom statáriálisan „leverte a lázadást". Ejnek idején végigjárták a községet, minden házba bementek, a családfőket összeszedték és a csendőrlaktanyában másnap este nyolc óráig ütötték-verték őket.

X A nagyérdemü közönség szives tudomására hozom, hogy Teleki uccáról a Kölcsey ucca 16. szám alá költöztem. Till Mihály zongorahangoló.

— **Százharminc méteres mélységbe ugrott egy életunt szerelmespár.** Bécsből jelentik: A Triesting melletti Weitzenbachból jelentik: hogy tegnap este a százharminc méter magas Pelsteinről egy szerelmes pár a mélységbe vetette magát. Teljesen összeroncsolt tagokkal találták meg őket. Hátrahagyott búcsúlevelükből megállapították, hogy a férfi Brenner E. péksegéd, a nő pedig Rist Ernesztina. Az öngyilkosságot szerelmi bánatból és a férfi munkanélkülisége miatt követték el.

Kőbálvánnyá változzak, ha nem igaz...

Magánlaksértés lett a menyecskelátogatásból.

Különös ügy történt a mult év márciusában Magyarhomoródon. — Szilágyi Imréné csinos asszonynál az esti órákban egy hivatlan látogató jelent meg. Erőszakkal behatolt a házba; a kezében az ismeretlen férfi egy csontnyelü bicskát forgatott s fenyegetőleg viselkedett Szilágyinéval szemben.

— Vesd meg azonnal az ágyat! — kiáltotta a férfi s erőszakoskodni kezdett a csinos és szemrevaló menyecskével. Szilágyiné segitségért kiáltott, majd kimenekült a tornácra, az ismeretlen férfi utána és csak mikor a szomszédok is összefutottak, menekült el.

A gyanu **Varga** János gazdalegényre terelődött, aki azóta már vámőr is lett. Varga ellen magánlaksértés miatt indult meg a büntető eljárás s ügyét kedden tárgyalta a törvényszék Serly tanácsa.

Varga ártatlanságát hangoztatta s kijelentette, hogy az egész ügyről nem tud semmit sem. Ő nem volt ott a kérdéses időben Szilágyiné házában. Kihallgatta a bíróság Szilágyinét is, aki szerint Varga volt ott az esti órákban és ő erőszakoskodott vele.

— **Kőbálvánnyá változzak még ma estig,** — mondotta, — ha nem igaz, amit most mondok.

A tanuk ellentétes vallomást tettek s végül is a bíróság a tárgyalást elnapolta s ujabb tanukat hallgat ki s akkor majd kiderül, ki is volt az, aki az esti órákban erőszakkal behatolt a csinos menyecske házába és ki volt az, aki ott a csontnyelü késsel hadonászva fenyegetőleg viselkedett.

Tizennégy gyermeke van egy vádlottnak

Zanócz Antal hajdusámsoni gépész és molnár került kedden a debreceni kir. törvényszék elé. Maga a bünügy, amelynek vádlottja volt, kis ügy és egyáltalában nem is jelentékeny. Zanócz kivette Csire Mihály malmát bérbe és a leltár felvétele és értékelése körül támadt differencia közte és Csire között s végül is bíróság elé állitották Zanóczot. A személyi adatok felvételénél derült ki azután egy érdekes és ritka eset, *a vádlottnak 14 gyermeke van, ami bizony dicséretes dolog a mai nehéz világban.*

Serly elnök rá is szólt a vádlottra?

— Aztán kapott-e már jutalmat, mint sokgyermekes szülő?

— Nem én kérem — válaszolja a vádlott.

— Hát akkor szóljon majd a jegyző urnak — mondotta az elnök. — hogy magát is terjesszék fel Szent Istvánkor s akkor kap majd valami pénzjutalmat.

— Rám is férne — felelte a vádlott.

— A bünügyet különben a bíróság ujabb tanuk kihallgatása végett elnapolta.

— **„Katonadolog" címen jelent meg könyvalakban a „Hideg a vasláb, de meleg a szív" című regény. Lapunk olvasói egy pengő 20 fillér kedvezményes árban beszerezhetik a kiadóhivatalban, József kir. herceg ucca 1. szám alatt.**

— **Kétszáznyolcvan utassal elsüllyedt egy hajó a bengáli Yamuna folyón.** Kalkuttából jelentik: A keleti bengáliai Yamuna folyón hétfőn délután borzalmas hajószerencsétlenség történt. A Bengáliában pusztító forgó szél felborított egy személyszállító hajót. A szerencsétlenül járt Kondor nevü gőzösön háromszáz utas volt s ezek közül kétszáznyolcvanan a jelek szerint életüket vesztették. A hajó értékes postaszállitmánya szintén oda veszett. A szerencsétlenség Kalkuttától mintegy százhetvenöt kilométerre történt, az ország belsejében. A Yamuna folyó ezen a környéken több kilométer széles.

KÉT SZÖKÖTT FEGYENC RÉMTETTE.

Zalatna mellett egy kis községben két szökött fegyenc belopódzott egy gazda udvarára, ahol a házból kilépő gazdát puskatussal agyonverték. A gyilkosok ezután behatoltak a házba és minden összeszedhető mgóságot és pénzt magukkal vittek. A tettesek Jon Peliga és Avramut Illés 15 évi fegyházra itélt banditák, akik nemrégen szöktek meg a gyulafehérvári börtönből.

— **Néhány szál orgona miatt eltörte egy kisleány karját.** Gyönkről jelentik: Weisz Éva kilencéves hőgyészi iskolásgyermek két társával, Tejerling Ádám szőlője mellett vad orgona virágot szedett egy tanulótársuk temetésére. A tulajdonos efeletti haragjában szőlőkaróval úgy megverte a kisleányt, hogy a karja eltörött. A brutális ember ellen megindult az eljárás.

Jégszekrények

Fagylalt és vajgépek. Turista felszerelések, kerti nyugágyak és kerékpárok ismét érkeztek. Alpacca evőeszközökben, takaréktüzhelyekben és mindennemü háztartási cikkekben nagy választék. — Céllövő fegyverek és levente töltények olcsó árakon beszerezhetők.

Somlyai Károly vas- és lőszerkereskedése

Csapó ucca 8. szám.

Versenyenkivüli olcsó cipővásár

Női fekete cipők . . . . P. 10-től
Női barna cipők . . . . . P. 12-től
Férfi egész és fél cipő . . . P. 14.50-től

Neumann Testvérek cégnél, Piac ucca 9. szám

ELRONTOTT GYOMOR.

bélzavarok, émelygés, kellemetlen szájíz, homlokfájás, láz, székszorulás hányás, vagy hasmenés eseteinél már egy pohár természetes „Ferenc József" keserüvíz gyorsan, biztosan és kellemesen hat. A gyakorlati orvostudomány igazolja, hogy a Ferenc József viz használata a sok evés és ivás káros következményeinél igazi jótéteménynek bizonyul. A Ferenc József keserüvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

KINYILT AZ EJTŐERNYŐ — KÉT HALOTT.

Helsingforsból jelentik: *Vyborg* közelében hétfőn egy katonai repülőgépen tőbbszáz méter magasságban eddig még ismeretlen okból hirtelen kinyilt az egyik ejtőernyő és az erős rugószerkezet olyan nagy erővel lökte ki a ponyvát, hogy a mechanikus leesett üléséről. A repülőgép is megrongálódott és nyflegyenesen lezuhant. A pilóta és a mechanikus szörnyethalt.

— **Anyagyilkosság gyanúja miatt előállitottak egy szarvasi kisgazdát.** Április hó huszonhatodikán megjelent a szarvasi csendőrségen Szebegyinszki Pál szarvasi kisgazda és bejelentette, hogy tanyáján édesanyját halva találta. A csendőrség a 74 éves asszonyt felakasztva találta, s a holttest helyzetéből és arcán és a kezein látható sérülésekből arra következtetett, hogy nem öngyilkosságról van szó. A gyanú a meggyilkolt fiára és menyére irányult, akiknek a kezén és az arcán szintén sérülések voltak. Megállapitották, hogy a házas pár rossz viszonyban élt az öregasszonnyal, akit hónapok óta sötét kamrába zárva tartottak. Szebegvinszkit és feleségét ma a bíróság elé vezették, s kihallgatásuk most folyik.

— **Megölte és feldarabolta feleségét.** Párisból jelentik: A párisi Picpus negyedben egy házban feldarabolt női holttestet találtak. A gyilkosságot már két-három nappal ezelőtt követték el. A gyilkos az áldozat törzsét kettévágva az ágyban hagyta, tőből lemetszett lábait pedig zsákba rejtve, a faliszekrénybe helyezte. A vizsgálat megállapitotta, hogy az áldozat rossz viszonyban élt férjével Albizé péksegéddel, aki levélben bejelentette az asszony szüleinek, hogy megöli a feleségét, majd öngyilkos lesz. A férj tegnap valóban elkövette a bejelentett öngyilkosságot egy páriskörnyéki erdőben. A lakásban nem találtak semmiféle vérnyomot és nem került elő az az eszköz sem, amellyel a férj kioltotta felesége életét.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsénk Debrecen város és környékének Nagyérdemü Közönségének tudomására hozni, hogy a husvéti ünnepek után megnyilik az Ingóságközvetitő nagy tavaszi vásárja és képkiállitása, ahol kaphatók gyönyörü antik komótok, modern és antik vitrinek, irógépek, antik órák, antik tükrök, tükrök, kandelláberek, csillárok, lámpák, mindenféle hangszerek, debreceni és hortobágyi különlegességek és minden elképzelhető mütárgyak, emléktárgyak, arany-, ezüst-ékszerek és minden elképzelhető ingóságok.

Keresünk azonnali megvételre: jéghütőszekrényeket, gyermekkocsikat, betegtoló-kocsikat, zenélő verkeket és régiségeket.

Tehát mielőtt bárki bármit venni vagy eladni akar, feltétlen jöjjön el az Ingóságközvetitőbe.

Különleges és egyszerü • **BUTOROK** • jótállással részletre legelőnyösebben **Faipar nál** Király ucca 4. szám Ugyeljünk a cimre.

SPORTHIREK

Hatalmas tömeg várta a görögországi turáról hazatért Bocskayt

A Bocskay futballcsapata másfélhetes diadalmas görögországi turájáról hétfőn este 10 órakor érkezett haza Debrecenbe. Az állomáson nagyszámu érdeklődő várta, megjelent azonkívül a Bocskay elnöksége is. Hatalmas éljenzés fogadta a kocsiból kiszálló játékosokat, akiket először is a hozzátartozók üdvözöltek. Majd *Fényes* Endre ügyvezető elnök üdvözölte a csapatot és fejezte ki köszönetét a szép szereplésért. — *Debrecen városának ujra csak dicsőséget hoztatok, hirt, nevet szereztetek.* Felhivta őket a következő sorsdöntő mérkőzésekre.

A csapat nevében *Káldy* Zsigmond köszönte meg az üdvözlést. Majd a csapat megéljenezte Káldy Zsigmondot, aki kitünően menedzselte a csapatot.

A játékosok mind egészségesek, Móré sérült, de vasárnapra ő is rendbe fog jönni. Semler Pesten maradt egy napig, ellenben a csapattal érkezett meg Fehér, aki elibük utazott Budapestig.

A csapat ezen a héten pihen, hogy fitten állhasson ki vasárnap a Bástya ellen.

A DTE HÁZILŐTERÉNEK FELAVATÁSA.

A Debreceni Torna Egylet május 3-án délután 4 órai kezdettel avatja fel házi lőterét Magoss György-tér 9. szám alatti tornacsarnokának udvarán. A felavatás ünnepélyes keretek között és meghívásos lövészversennyel kapcsolatos lesz. A meghívottak között szerepel a leventék, a gazdászok, PIE és a DEAC lövészcsapata, azonkívül Debrecen társadalmi életének számos előkelősége.

ERŐSÖDIK A DEAC TENNISZCSAPATA.

A DEAC tenniszgárdája megerősödött, báró Vay Miklós, Nyíregyháza és Tiszalök országos hírü tenniszbajnoka, a DEAC-ba lépett.

TENNISZTRÉNER DEBRECENBEN.

Májusban Debrecenbe érkezik Perák József, a kiváló tréner, aki hosszabb ideig tartózkodik majd Debrecenben és tanítja majd a debreceni tenniszezőket. Perák hosszabb ideig volt külföldön is, igy Amerikában, Franciaországban, Olaszországban, Algirban, Magyarországon az Eszterházy hercegnél és mindenütt nagy sikerrel és szép eredménnyel tanított. Május 1-től Debrecenben lesz és az itteni egyesületek tagjait tanítja majd. Érdeklődni és jelentkezni bármely egyesület vezetőségénél lehet.

BIRKOZÓ-VERSENY.

Vasárnap délután rendezi a DMTE idei első junior birkozó versenyét.

KÖZGAZDASÁG

ASZTALOSMESTEREK FIGYELMÉBE!

A debreceni Ipartestület asztalos szakosztálya ma, szerdán este 7 (hét) órakor az Ipartestület kistanácstermében szakosztályi ülést tart. Miután az ülésen minden tagot egyformán érdeklő rendkívül fontos ügyek kerülnek tárgyalás alá, az elnökség ezuton kéri a szakosztályi tagok teljes számu és pontos megjelenését.

A DEBRECENI ÁLLATVÁSÁR.

A keddi debreceni lóvásárban a felhajtás közepes, a kereslet kicsi. Jóminőségü ló 400—550, közepes 280-tól felfelé, silány 65 pengőtől felfelé,

A szarvasmarhapiacon a felhajtás közepes, a kereslet szintén. Vágómarha kilónként élősulyban 55—78 fillér között. Szopós borju 80—110 fillér, jármos ökör párja 560—1000 pengő között, fejős tehén 180—540 pengő között.

A GAZDASÁGI EGYESÜLET A PÜSPÖKI PALOTÁBA KÖLTÖZIK.

A Debreceni Gazdasági Egyesület a ref. egyháztól a Polgári és Gazdakörrel együttesen kibérelte a Függetlenségi Kör eddigi helyiségeit s már május hó 1-én oda költözik mindkét testület. Ter mészetesen május 1-től ugyanitt lesz az egyesület hivatalos közlönyének: a Debreceni Gazdasági Lapok-nak szerkesztősége és kiadóhivatala is.

Terménytőzsde

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza májusra 20.45—20.35 (20.34), juniusra 20.80—20.78 (20.76), októberre 1982—17.71 (19.71).

Mgyar rozs májusra 10.45—10.53 (10.51), juniusra 10.92—10.78 (10.76), októberre 12.50—12.55 (12.51).

Tengeri májusra 12.00 — 11.82 (11.88), juliusra 12.34—11.97 (12.86).

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg 22.35—22.60, 78 kg 22.70—22.85, 79 kg 22.95—23.20, 80 kg 23.15—23.30, felsőtiszai 77 kg 21.35—21.75, 78 kg 21.70—21.90, 79 kg 21.35—22.25, 80 kg 22.10—22.35.

Pestvidéki rozs 10.60—10.70, egyéb 10.60—10.70, takarmányárpa I. 14.50—14.75, takarmányárpa II. 13.50—14.00, felsőmagyarországi sörárpa 17.25—19.25, egyéb 16.00—17.50, köles 9.50—11.00, tiszai tengeri 11.75—11.90, egyéb 11.85—12.10, zab I. 13.20—13.50, zab II. 12.55—12.85, korpa 8.20—8.30, lucernamag 120—140, tóheremag, srankás 80—90.

Tanyásbirtok

elsőrendü fekete búzatermő föld, Biharban, holdankint ötszáz pengőért eladó. Kizárólagos megbizott Máté ingatlaniroda, Piac ucca 30. sz.

HOTEL AUGUSZT
Abbazia.
Központi fekvés. Kurpark. Strandfürdő. Hajóállomás tőszomszédságában. oo Magyar konyha, magyar vendéglős.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér: vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betükből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számittatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes beküldése mellett közöltetnek. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető.

Levelezés

„Jóba leszünk" levele van. 1547

Állást kereső férfiak

Intelligens fiatal soffőr, lehetőleg vidéki uriháznál állást keres. Szerelést is érti. Szives megkeresést e lap kiadóhivatalába —

Állást kereső nők

Gazdasszonynak ajánlkozom magános emberhez vidékre is. Özv. Nemesné, Pacsirta 58. 1471

Gazdaaszonynak ajánlkozom, magános emberhez, vidékre is, özv. Nemesné, Pacsirta ucca 58. szám. 1562

Jó családból való komoly gyermekszerető nő ajánlkozik gyermek mellé, vidékre is. Cím a kiadóban. 1589-a

Betöltendő állás nők részére

Ügyes bejáróleány felvétetik Zápolya ucca 11. 1461

Intelligens deutsche Fräulin — wird zu zwei Kinder gesucht ab 15. Mai. — Ferzustelle Na ehm 2—4 Uhr. Keiner. Bika bérház. I. 9.

Bejárónőt jó bizonyítvánnyal, ki mosni, vasalni tud, felvesz, Katz, Piac ucca 28-a. sz., délelőtt 10—1 óráig. 1575

Egy bejáróleány, egész napra felvétetik, Hadházi ucca 6. szám. 1594

Komoly leány, üzemhez, pénzkezelésre és részben kiszolgálásra, aki irodai munkához is ért, ötven pengő havi fizetéssel, 200 pengő óvadékkal felvétetik. Jelentkezés szerdán délelőtt, Rákóczi ucca 12. Iroda az udvarban. 1588

Bejárónő koszt nélkül azonnal felvétetik dr. Weisz Piac u. 9. 1573

Mindenes leányt jó bizonyitvánnyal május 1-re felveszek. Hatvan ucca 1. II. em. 41. sz. 1

Kisegitő gépirónő ügyvédi irodába azonnal felvétetik. Jelentkezni 8—9 óráig Fehér Mór ügyvéd. Püspöki palota. 1563

Egy jómegjelenésü kiszolgáló leány munkakönyvvel felvétetik. — Cim a kiadóba. 1558

Intelligens szolid német kisasszonyt felveszek 4 éves kis fiam mellé — Kondor gyógyszerész, Hajó u. 4. sz. 1531

Ügyes kifutó leány felvétetik (15—16 éves) Aszmann. Piac 27. 1528

Varró és tanuló leányokat felvesz női szabó, Boldogfalva ucca 16. 1532

Bejáró leányt 15 évest fölveszek Bika bérház I. em. 6. ajtó. 1572

Varrni ügyes tanulóleány felvétetik, Babb Jánosné angol és francia női divat termében, Dégenfeld-tér 4. sz.

Perfekt szobalányt keresek jó bizonyítvánnyal, május hó elsejére, Fényes ügyvéd, Simonyi út 36. szám.

Egy főzőnőt keresek, május elsejére, Teleki ucca 100. szám. 1577

Ügyes kézilányok és tanulólányok, azonnal felvétetnek, Gelbmanné, — Hatvan ucca 18. 1587

Azonnal felveszek kiszolgáló leányt, tejcsarnoki gyakorlattal. Jelentkezni délelőtt, 11—12 óra között. Sveici tejivó, Piac ucca 26. szám. 1579

Megbizható mindenes leány, felvétetik, Szepességi u. 51. szám. 1578

Betöltendő állás férfiak részére

Magánvevők látogatására, jó beszélő képességü urak, Pfaff varrógépek eladására felvétetnek. o Pfaff varrógép lerakat. Hunyadi ucca 17. szám. 1502

Tisztességes idősebb házmester felvétetik. — József kir.

Borhélyssegéd azonnal beléphet a Vasúti fodrásznál, pályaudvar. Kelemen. 1582

Elsőosztályú cipészsegédek felvétetnek. Csapó ucca 28-30. szám. Klein-cipőüzem.

Két jó munkás cipészsegéd, raktári munkára felvétetik, — fasarkas előnyben, Bósi ucca 18. 1596

Jó ragasztó felvétetik. Komoly cipő felsőrészkészitő, Hatvan ucca 1. sz. 1597

Házmestert felveszek, Széchenyi u. 35. szám. 1581

Kifutót felveszünk. Szövetkezet Ceglédi u. 16. 1527

Megbizható helyi ügynök, magas jutalékkal, műszaki szakmához felvétetik. Cím a kiadóban. 1609

Munkás fiu állandó alkalmazásra azonnal felvétetik. — Csokonai u. 31. 1567

Kifutó fiu felvétetik Csengeri liszt- füszer nagykereskedésébe Rákóczi-u 1. sz. 1552

Papucsos segéd állandó munkára kerestetik: Prak, Pacsirta u. 17. 1546.

Cipész segédet text munkára állandóra alkalmazok. Géczy Ferenc Turi András u 16. Lekó telep (Bauertelep mellett.) 1536

Gépirásban teljesen jártas fiatalembert vagy kisasszonyt gyakornoknak felveszek. Ajánlatok „Épitési vállalat" cimen a kiadóba. 1535

Tanuló és kifutó fiu felvétetik. Simon fogászati laboratorium. Piac u. 64. 1530

Élelmiszer és ital

Burgonya, nyári rózsa 6, őszi rózsa 3 és fél, fehér 2 és fél, házhoz szállitva, Murvainál, Vár ucca 11. szám. 1590

Ujlétai sajáttermésü faj 6 s új boraim literenként 80 fillérért árusitom. — Nagyobb vételnél árengedmény. Arany János u. 19. 13a-12

Jó házikoszt kapható, több egyénnek. Darabos ucca 1. szám, (emelet). Értekezni délben, 1—2 óráig, este 7—8 óra között. 1096

Naponta, friss, fölözetlen tej kapható, este reggel, háznál és házhoz szállitva is. Pacsirta ucca 18. sz.

Autó, motor, kerékpár

KERÉKPÁROK 165 pengőtől részletre. Mindenféle kerékpáralkatrészek legolcsóbb budapesti napi árban kapható. AKD és Zündapp motorkerékpárok képviselete Bodnárnál, Csapó 68. 12a-10

Kerékpár, alighasznált eladó, (verseny-gép), Teleki ucca 73. szám, füszerüzlet. 1529

Kerékpárok. „Royal" vázgaranciával, teljes felszereléssel prima gummikkal P 165. „Bocskay" kerékpár P 150. Kedvező részletfizetés Debreceni Autóforgalmi Rt., Hatvan ucca 53 sz. 25-a 20

Butorok
ágyak, szekrények, sodronyok, székek, asztalok különféle butorok eladók. Hatvan-utca 22. 1568

Ajánlat

Gumi-talpu
vászon cipők gyári árban Mayernál, Simonffy utca 1. szám. 1590

Védekezzék,
szeplős, májfoltos, túlzsíros, avagy túlszáraz arcbőr ellen. Földes illatszertár, Vigmozi bejáratnál 1522

Leghorn
és vörös izlandi fajtojá sokat ajánl 40 filléért, Bocskaikerti Tojástermelő és Értekesítő Szövetkezet. Rendelés Vásárpénztári pénztárnál. Telefon sz. 608. 17-a—18

Léchulladék
valamint mindenféle tüzelőanyag és akácrönkfa legolcsóbb napi árban beszerezhető Hay Károly és fia cégnél József király főherceg u. 38. Telefon: 2—76. 564-11

Debreceni
műkögyárban cement, mozaiklap, betoncső, kútgyűrű, cementáru és építési anyagraktár. — Fürdő ucca 2. Telefon: 10-93. Zsolnay fayence és parketta eladás. 18a-20

Költöztetésekt
legjutányosabban eszközöl, Friedmann Zsigmond fuvarozási vállalat, József kir. herceg ucca 60. szám. Telefon 902. szám. 956

PADLÓLAKK
magasfényű, legszebb színekben, kiváló minőségben nagyon olcsón kapható. Stern festék. üzletben. Debrecen. — Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott poloska-, svábbogár, patkány- és egérirtó megbizható minőségben kapható. 1472

Ablakok
jobbminőségüek és egyszerűbbek, továbbá három as, ikerablakok minden nagyságban készen kaphatók Blattner Kálmán telepén, Nagyvárad u. 14. Miklós ucca végén. 5a—31

Nagyságos asszonyom! Leányát férjhez adni ma már nem probléma Vegyen kalapot maga és családja részére öt pengőért Schimmer Mórnénál, Piac ucca 2. szám, minden színben, divatosat. A nő erénye a takarékosság. 23-a-4

Háziasan
készült vláasztékos — déli menü 1.20 P, esti menü 1 pengő. Abonenseket elfogadok. Kihordásra is. Széchenyi u. 19. sz. 1152

SZALONNA
sózott, elsőrangú minőségű, báli szalonna, mintegy 2 métermázsa eladó. Cim a kiadóban. x

Fejős tehenet
tartásra, feles tej használatra kiadok. Jelentkezhetnek, Vár ucca 8. szám 1584

Cipő
szükségletét legolcsóbban beszerezheti Nagynál, Hunyadi ucca 18. szám. 1591

Bámulatos
olcsón vásárolhat még férfi, női ruha anyagokat, maradékokat. Batthyányi 13., udvarban. 1462

Mosást.
vasalást otthonra vál lalok. Ruházkhoz is elmegyek. Kar utca 15. Takácsné. 1539

Izletes
házi kosztot adok kihordásra is. Varga-utca 10. sz. 5. ajtó. 1300

Fehérneműt
mindennemü kézimunkát, endlözést, olcsón, szépen készit a „Vénusz" kézimunkaszalon, Kossuth ucca 4. szám. 1509

Órajavitás
darabja 2 pengőtől — szakszerüen jótállással. Aranyat, zálogcédulát a legmagasabb árban veszek. Berecsényi Béla órás és ékszerész. Csapó 38. Iparostanonciskolával épen szembe. 1560

Találtatott
vasárnap egy farkaskutya hadházi ország uton. Tulajdonosa érdeklődjék Bocskaikertben, állomáson. — 1545

Szeszesital
árusítók részére legújabb rendeleti hirdetmény kapható, Piac u. 79. szám, hátul. 1523

Kereslet

Jégszekrényt,
kisebb alakut, megvételre keresek. Cím Városháza trafik, Ferenc József út. (bp.)

Szolid urilány,
szobatársnőt keres, úrinő szép főbérleti lakásába. Ugyanott nőknek ebédkoszt kapható. — Cím a kiadóhivatalban 1611

Kárpitos-
munkák ujak és javitások a legjobban készülnek Varga kárpitosnál, Piac u. 44., udvarban .Telefon 16-54. 848a-23

Házi nyulakat
két kilós és nagyobb súlyban vesz Egyetemi Közegészségtani Intézet. — Nagyerdei klinikai telep. 1463

Lakás kereslet

Kettőszobás
fürdőszobás, modern lakás keresek, augusztusra, belterületen. — Cimeket „Fiatal házasok" jeligére. 1576

Kiadó lakás

Kiadó
május 1-re világos — pincelakás. Csokonai ucca 35 1451

Többrendbeli
uccai komfortos 3—3 szobás lakások aug. 1-re kiadók. Verbőczy ucca 14. 1538

Kiadó
azonnal szoba konyha, speiz, fáskamara Csillag u. 34. 1534

Egy
szoba konyha, fásszin Hatvan uccai kertben május 1-re kiadó. Bővebbet Szepességi ucca 32. 1529

Varga-kertben
egyszobás kitünő lakás kiadó. Értekezni kenyérgyári irodában. 1551

Háromszobás
utcai, háromsz szobás udvari konfortos lifttel. ikadó. Piac-u. 10. 1550

Kiadó
május 15-re három szoba, előszoba, konyha, speiz. Széchenyi-utca 43. sz. 1544

Egy
szoba konyha kiadó telekkel együtt. Acél-u. 3. sz. 1541

Egy szoba
konyha, istálló kiadó. Szotyori ucca 36. 1589

A főtéri
Svetits-palotában egy háromszobás garzon lakás, iroda és üzlethelyiségek kiadók, május hó elsejére. Értekezni lehet ott helyben a Gazdasági Takarékpénztárnál. x

Egy
kis szoba kiadó és egy nő kvártélyos felvétetik. Zápolya-u. 15. sz. 1566

Kétszobás
lakás mellék helyiségekkel virágos udvarban kiadó. Lóránffy-utca 13. 1564

Nagyon szép
kétszobás, konyhás, és fáskamarás villanyvilágitással ellátott lakás junius 1-re kiadó. Homok-utca 32. Sz.

Teleky-u. 46.
alatt modern szobás, konyhás lakás kiadó. Érteekzni Szent Anna 33. sz. 1561

Egy
szoba, konyha, speiz kiadó. Péterfia-u. 45. 1557

Jó családiház,
nagy udvar, nagy kert, minden jó melléképületekkel, az egész május hó elsejére kiadó. Kuruc ucca 22 sz. 1540

Kiadó
egy szoba, konyha, s speiz, Szappanos ucca 17. szám. 1612

Világos
pinceszoba, azonnal kiadó, Mester ucca 31. sz 1610

Egy
udvari szoba, elsejére kiadó. Móric ucca 20. szám. 1600

Pincelakás
kiadó, Arany János u. 48. szám alatt. 1606

Modern,
uccai két szoba, előszoba, konyha, mellékhelyiséggel kiadó, azonnalra, Böszörményi út 11-a. szám. 1605

Kétszobás lakás,
fürdőszobával kiadó, május elsejére. Eötvös ucca 1. szám. 1604

Irodahelyiség
kétszobás orvosi rendelőnek is kiadó május 1-től Piac 75. alatt Értekezni 2—4 között. 1554

Modern,
magasan alápincézett egy szoba, konyha, mellékhelyiségekkel azonnalra kiadó, Büsi ucca 17. szám. 1602

Egyszobás
lakás, minden mellékhelyiséggel, azonnalra kiadó, Vörösmarty u. 24. szám 1601

Tamási pusztán
köves út mellett, állomástól 500 méterre, háromszobás, előszobás, s mellékhelyiségekből álló lakás, kerttel, vagy anélkül, nyaralónak kiadó, Molnár István, — Hajdúhadház. Erzsébet malom. 1593

Kiadó
május hó elsejére 4 szoba, nagy hall, fürdő szobás lakás, Vár ucca 8. szám 1585

Kiadó
május 1-re Széchenyi út végén, Nemes ucca 12. számú szép kényelmes új ház, mely áll egy szoba, esetleg (2 szoba) konyha, előszoba, kamara, 300 öl veteményes, gyümölcsös kerttel jutányosan. — 1047

Butorozott szoba

Két bútorozott szoba
külön-külön is kiadó, jutányosan, egyik különbejáratu, Arany János ucca 56. (sz.)

Olcsó
bútorozott szoba kiadó, Kigyó ucca 45. szám. harmadik ajtó. 1537

Egy
udvari bútorozott szoba kiadó, Szent Anna ucca 31. sz. 1555

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó Vigkedvü Mihály ucca 5. szám 1570

Bútorozott
különbejáratú szoba, szép helyen, István-malomhoz közel kiadó, Lehel ucca 11. sz. 1543

Bútorozott
szoba szerény igényü nő vagy férfinek kiadó. — Hatvan-utca 36. második lakás, 121

Bútorozott
szoba kiadó, szolid úrnak, Batthyányi ucca 73. szám, lépcső. 1533

Kiadó
uccai bútorozott szoba, konyha használattal — Széchenyi ucca 23. sz. 1583

Uccai
szoba, két személyre bútorozott, garantáltan tiszta szoba kiadó, — Rothermere ucca 36. szám. 1580

Különbejáratú
bútorozott szoba, egy-, vagy két személynek központban kiadó, — Nyomtató ucca 2 szám. 1574

Csinosan
bútorozott szoba, olcsón kiadó. Paszternák Dégenfeld-tér 3. 1595

Tiszta
bútorozott szoba, olcsón kiadó. Rákóczi u. 12. szám. 1603

Különbejáratu
bútorozott szoba kiadó Bethlen ucca 3. 1586

Kétágyas
teljesen különálló, csendes és feltétlen tiszta uccai szoba, előszobával és kisszobával kiadó. Eötvös ucca 9. sz. 1608

Különbejáratu
uccai bútorozott szoba villanyvilágitással és teljes úri ellátással és egy udvari különbejáratú bútorozott szoba, azonnal kiadó, Varga ucca 24. szám. 1598

Központban
elegánsan bútorozott s garantált tiszta, különbejáratú szoba kiadó, Hatvan ucca 1. szám, második emelet, 40. a. 1556

Különbejáratú
bútorozott szoba, május elsejére kiadó, — Arany János ucca 48. szám. 1607

Háromszobás,
előszobás, fürdőszobás uccai lakás, május 1-re kiadó. Burgondia ucca 4. szám 1487

Háromszobás
uccai lakás mellékhelyiségekkel, esetleg butorozva is a Batthyányi uccában elutazás miatt kiadó. Cím a kiadóban. 24a-4

Azonnalra
kiadó kétszobás lakás Homok ucca 139. Érdeklődni Lukács, Piac 41. sz. 1465

Kiadó
tisztviselőtelepi Bornemissza u. 6. számu ház modern ötszobás lakással, kerttel. 840a-4

Két szoba,
mellékhelyiségekkel lakásnak, vagy műhelynek alkalmas, május elsejére kiadó Neumann festéküzlet, Csapó ucca 14. szám. 22-a—27

Kiadó
bútorozott szoba, szerény úrnak Bundi ucca 15. szám, ötödik ajtó. szám. 1320

Teljesen
különbejáratú, — egy vagy két szoba, előszobával, a Batthyányi uccában, bútorozva, — vagy anélkül, irodának is kiadó. Cím a kiadóban. 24-a—4

Bútorozott
szoba máj. 1-ére kiadó. Simonffy 15. 1215

Szolid,
intelligens nőt, bútorozott szobába, lakótársnak keresek, Hatvan u 36 szám, keresztépület egész hátul. x

Üzlet, műhely, raktár

Üzlethelyiség
Deák Ferenc uccán kiadó. Értekezhetni lehet Tiszavidéki Mezőgazdák Szövetkezete, Hunyadi ucca 2. szám. 14-a—vv

Műhelynek
alkalmas villanyerőre felszerelt pincehelyiség kiadó. Hatvan utca 4. 1559

Eladó ingóság

Márványasztalok
15 pengőért kaphatók. Szép asztalok ötven darab, eladó. Hatvan-utca 22. 1539

Gyalupad,
jókarban levő, asztalos szerszámokkal jutányos áron eladó Homok ucca 32 x

Kerekes kút,
használt eladó. Piac 75 alatt. 1553

Elköltözés miatt
gyönyörü uj háló, és ebédlő, uriszoba ľuk berendezés, perzsák, képek stb. jutányosan eladó. Piac ucca 10. 1549

Zöld
lucerna eladó lekaszálva vagy ylában. Sinay Miklós ucca 7. szám. (Vénkert) 1571

Eladó ház

Központban
jól jövedelmező családi ház más vállalat miatt minden elfogadható árért eladó. Berek ucca 8. Ügynökök kizárva. 1448a-29

Eladó föld

Pallag,
Monostori düllőben 16 kat. hold szántóföld tanyaépülettel eladó. Értekezni Szoboszlói-uti városi bérház. B.

Eladó
Tisztviselő telepen — 300 öl sarok telek. Értekezni a telepen. Bornemissza u. 6. 1452-4

Ingatlanforgalmi irodák hirdetései

BALÁZS ANDOR
okl. gazda OFB. ingatlanforgalmi iroda.
Debrecen, Piac u. 89.
hirdetései:

HÁZCSERÉK:

Diófa uccában adómentes, 2 szobás lakással ,egyszerűbbért,

Sarok uccában kisebbért,

Salétrom uccában kétszobás üzlethelyiséges, olcsóbbért.

Budán emeletes uri villa háromszor háromszobás lakással debreceni házért.

ELADÓ HÁZAK:

Budai Ézsaiás uccában nagy telekkel és 11 épülettel, bizalónak

Aapaffy uccában,

Domokos Lajos uccában adómentes villa,

Poroszlai uton szőlő lakással,

Szálloda vendéglő — Hajduban 30 ezer lakosu városban teljes berendezéssel, potom áron.

ELADÓ BIRTOKOK:

Nádudvar mellett 62 hold tanyával, 38.000 P, 10.000 P-vel megvehető,

Vértesen 20 hold föld uj tanyával 10.000 P-vel megvehető,

Szepesen 50 hold — föld tanyával,

Nyirábrányban 506 hold gazdasági épületekkel, 400 pengőjével

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF. — a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.